МУНИЦИПАЛЬНОЕ АВТОНОМНОЕ ДОШКОЛЬНОЕ
ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ

«ЗАБАВА»

Детский сад комбинированного вида «106»
г. Набережные Челны

Раслыйм:
«Кызыклы уен» 106 нчы балалар бакчасы»
МАМББ житәкчесе ________
Гимадеева З.Д.
«26» 08 ________

Каралды һәм кабул ителде
педагогик советта
«26» 08 ________
беркетмә № 1

«Кызыклы уен» 106 нчы катнаш балалар бакчасы» муниципаль автономияле мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе 1 нче санлы кечкенәләр (2-3 яшь) төркеменең 2022-2023 нче уку елына эш программасы.

Төзүче тәрбияче:
Мухаметдинова Лилия Шамил кызы

Яр Чаллы шәһәре
2022 ел

Эчтәлек

1	**Максатлар бүлеге**	3
1.1	Аңлатма язуы.	3
1.2	Программаны гамәлгә ашыруның максатлары һәм бурычлары.	3
1.3.	Программаны формалаштыру принциплары һәм юллары.	4
1.4.	2-3 яшлек балаларныңпсихик үсешенең яшь үзенчәлекләре.	6
1.5.	Программаны үзләштерүнең планлаштырылган нәтиҗәләре.	7
2	**Эчтәлек бүлеге**	7
2.1	Комплекслы – тематик планлаштыру	8
2.2	Белем бирү өлкәләре	50
2.2.1.	«Физик үсеш» белем бирү өлкәсе	50
2.2.2	«Социаль-коммуникатив үсеш» белем бирү өлкәсе	52
2.2.3.	«Танып белү үсеше» белем бирү өлкәсе	53
2.2.4.	«Сәнгати-эстетик үсеш»белем бирү өлкәсе.	55
2.2.5	«Сөйләм үсеше» белем бирү өлкәсе.	56
2.3	Ата-аналар белән эш планы	58
3	**Оештыру бүлеге**	59
3.1	Программаның матди-техник тәэмин ителеше.	59
3.2	Программа методик тәэмин итү	59
3.3	Предметлы тирәлек мохитны үстерү	59
3.4	Балаларның көн тәртибе үрнәге	63
3.5	Белем бирү эшчәнлеге челтәре.	64
3.6	Фәнни әдәбият	65

1.1АҢЛАТМА ЯЗУЫ

Без тирән үзгәрешләр һәм икътисади үзгәртеп корулар чорында яшибез. Белем бирүнең беренче баскычы булган мәктәпкәчә тәрбия учреждениеләренең эше дә көннән-көн яңара, матур традицияләргә байый.Педагоглар яшь буынны тәрбияләүдә яңа чаралар, беләм бирүнең нәтиҗәле методларын эзлиләр, тәрбия эшендә халкыбызның күркәм традицияләренә, педагогик тәҗрибәсенә ныграк таяналар. Балаларның физик, интеллектуаль һәм шәхси үсешен тәэмин итү, иҗат мөмкинлекләрен ачу һәм үстерүгә зур игътибар бирелә.

Федераль дәүләт таләпләреннән чыгып төзелгән программабыз Н.Е. Веракса, Т.С. Комарова, И.А. Васильева редакциясендә чыккан “Туганнан алып мәктәпкә кадәр. Мәктәпкәчә мәгарифнең якынча төп белем бирү программасы”, Татарстан Республикасы Мәгариф министрлыгы тарафыннан расланган “Балалар бакчасында тәрбия белем бирү программасы” (төзүчеләрәре: К.В. Закирова, Р.А. Борһанова) нигезендә төзелде.Әлеге әсбап танып белү, коммуникация, матур әдәбият уку кебек өч белем бирү өлкәсен үз эченә ала. Балаларның белем бирү өлкәләре эчтәлеген ни дәрәҗәдә үзләштерүләрен ачыклау максатыннан диагностик методикалар бирелә. Методик әсбап мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе хезмәткәрләренә, урта, югары һөнәри белем алучы студентларга, мәктәпкәчә белем бирү сферасында эшләгән мөгаллимнәргә, әти-әниләргә тәкъдим ителә.

Программа түбәндәге бурычларны куя:

- Балаларның сәламәтлеген саклау, аларның физик һәм психик үсешен тәэмин итү;
- Тәрбия-белем бирү эшен гуманлаштыру;
- Халык традицияләренә, милли гореф гадәтләргә нигезләнеп балаларда әхлакый сыйфатлар тәрбияләү;
- Балаларның сәләтләрен ачу, юнәлеш бирү һәм үстерү өчен шартлар тудырып, нык белемле, зирәк акыллы шәхес формалаштыру;
- Балалар иҗаты нәтиҗәләренә хөрмәт белән карау;
- Балалар бакчасы һәм башлангыч мәктәп эшендә дәвамчанлыкны саклау.

Программаның психик-педагогик эшнең эчтәлеге төп биш өлкәгә бүленгән:

1. «Физик үсеш»
2. «Сөйләм үсеше»
3. «Социаль – коммуникатив үсеш»
4. «Танып-белү үсеше»
5. «Нәфис-нәфасәти үсеш»

Бу бурыч-максатларны тормышка ашыру һәр тәрбиячеынең педагогик осталыгыннан аның мәдәниятлелегеннән, әхлаклылыгыннан, максатчан эшләвеннән һәм иң мөһиме балаларны яратуыннан тора. Тәрбияче балаларның сәламәтлеген, тәрбиялелеген, әхлаклылыгын кайгыртып әти-әниләр белән берлектә һәр баланы бәхетле итәргә тиеш.

1.2 Программаны гамәлгә ашыруның максатлары һәм бурычлары.

(2-3 яшьлек балаларның тәрбия бурычлары).

Балаларның сәламәтлекләрен ныгыту һәм саклау эшен дәвам итү. Бала организмын аими чыныктыру өчен шартлартудыру. Шөгыльләрдә, көндәлек эшчәнлектә төп хәрәкәт төрләрен башкару осталыкларын һәм күнекмәләрен формалаштыру. Гәүдәне төз тотарга өйрәтү, чисталык күнекмәләренкамилләштерү. Балаларның әйләнә-тирәдә ориентлаша белүләрен үстерү. Күмәк уеннарда һәм физик күнегүләрдә катнашуга дәртләндерү. Актив хәрәкәт эшчәнлеге, уңай эмоцияләр тудыруга булышлык итү.

Өлкәннәрнең һәм яшьтәшләренең тормышы һәм эшчәнлеге, табигать күренешләре белән кызыксыну тәрбияләү. Предметлар һәм күренешләр арасындагы бәйләнешләрне аңларга һәм шуның аша гади генә нәтиҗәләр чыгара белергә өйрәтү. Балаларның сөйләмен үстерүне дәвам итү: сүзлек запасын баету, җөмләләр төзи белү, сүзләрне дөрес һәм ачык итеп әйтүләренә ирешү.

Әдәби әсәрне ахыргача тыңлый, экияттә, хикәядә вакыйгаларның ничек үрелеп баруын күзәтә белү сыйфаты тәрбияләү; өлкәннәр ярдәмендә кечкенә шигырьләрне, юаткычларны укырга һәм хәтерләрендә калдырырга ярдәм итү.

Гади математик күзаллаулар формалаштыру. Тирә-юньдә бер һәм күп санлы редметларны табарга, предмет төркемнәрен чагыштырырга, кайсы предметларның күбрәк икәнен билгеләргә өйрәтү.

Өлкәннәр хезмәтенә уңай мөнәсәбәт формалаштыру. Көченнән килгән кадәр хезмәткә катнашу теләге уяту, кечерәк кыенлыкларны җиңә белергә өйрәтү.

Балалар бакчасында, өйдә, урамда бердәм тәртип күнекмәләрен ныгыту. Нәрсә яхшы һәм нәрсә начар булуы турында иң гади күзаллаулар формалаштыруны дәвам итү. Балаларда дустанә мөнәсәбәт, кешелеклелек, шәфкатьлелек тәрбияләү өчен шартлар тудыру. *Мин* образын тәрбияләү, үстерү.

Балаларның Музыкаль сәләтләрен үстерү; музыка, Музыкаль әсәрләр тыңлый һәм музыка яңгырашындагы үзгәрешләрне тоя белергә, матур итеп җырларга һәм музыка астында ритмлы хәрәкәтләр ясарга өйрәтү.

Балаларның нәфасәти хисләрен, сәнгати зиһенгә алу сәләтен үстерү; әдәби һәм Музыкаль әсәрләргә, әйләнә-тирә дөньяның, сәнгать әсәрләренең матурлыгына тойгы-кичерешле мөнәсәбәт булдыру.

Балаларда әйләнә-тирәнең матурлыгына, сәнгать әсәрләренәэстетик караш тәрбияләү. Әвәләүдә, аппликация, рәсемдәпредметларның һәм чынбарлыктагы күренешләрнең гади образларын бирергә өйрәтү.

Балаларны төрле уеннар белән кызыксындыру. Уен өченкүңелләренә ошаган 2—3 бала белән төркемнәр оештырыргаярдәм итү. Уен барышында гади кагыйдәләрне үтәү зарурлыгын төшендерү. Уенчыклар, төзелеш һәм табигать материаллары белән оештырылган уеннар ярдәмендә балаларныңтирә-юнь турындагы белемнәрен киңәйтү, кызыксынуларынүстерү.

1.3.Программаны формалаштыру принциплары һәм юллары

Программада белем бирүнең бала шәхесен формалаштыруны тәэмин итүче һәм педагогны аның индивидуаль үзенчәлекләренә юнәлтүче үстерү функциясе беренче планга чыга, бу балачакның мәктәпкәчә чорының үзкыйммәтен тану турындагы хәзерге фәнни «Мәктәпкәчә тәрбия концепциясе»нә (авторлары В.В. Давыдов, В.А. Петровский һ.б.) туры килә.

Программа балага карата гуманлылык һәм шәхес итеп карау мөнәсәбәтләрендә төзелгән һәм аның һәрьяклы үсешенә, рухи һәм гомумкешелек кыйммәтләрен, шулай ук сәләтләрен һәм интегратив сыйфатларын формалаштыруга юнәлтелгән.

Программада балаларның белемен катгый регламентацияләү һәм укытуда предметлы үзәкләштерү юк.

Программаны эшләгән вакытта авторлар мәктәпкәчә белем бирүнең илкүләм иң яхшы традицияләренә, аның фундаментальлегенә: балаларның тормышын саклау һәм сәламәтлеген ныгыту буенча бурычларны комплекслы хәл итүгә; һәрьяклы тәрбиягә; балалар иҗат эшчәнлегенең төрле төрләрен оештыру нигезендә үсешне баетуга (амплификацияләү) таяндылар.

Программада мәктәпкәчә яшьтәге балалар өчен төп әһәмияткә ия уен эшчәнлегенә аерым урын бирелә (А.Н. Леонтьев, А.В. Запорожец, Д.Б. Эльконин һ.б.).

Программа авторлары аеруча мөһим дидактик принципны — үсешкә китерүче укытуны һәм Л.С. Выготскийның дөрес оештырылган укыту үз артыннан үсешне «ияртә» дигән фәнни нигезләмәсен исәпкә алып эш иттеләр. Тәрбия һәм психик үсеш икесе аерым, бер-берсе белән бәйләнмәгән процесс буларак карала алмыйлар, әмма бу очракта «тәрбия бала үсешенең кирәкле һәм гомумкүләм формасы сыйфатында хезмәт итә» (В.В.Давыдов). Шулай итеп, Программа кысаларында үсеш балаларга тәрбия һәм белем бирүдә уңышлылыкның иң мөһим нәтиҗәсе булып тора.

Программада баланы туганнан алып мәктәпкәчә тәрбияләүнең һәм аңа белем бирүнең барлык төп эчтәлек юнәлешләре комплекслы күрсәтелә.

Программа мәдәни ярашканлык принцибына корылган. Әлеге принципны гамәлгә ашыру белем бирүдә милли кыйммәтләрне һәм традицияләрне исәпкә алуны тәэмин итә, рухи-әхлакый һәм эмоциональ тәрбия бирүдәге җитешсезлекләрдән арынырга булыша. Белем бирү баланы кешелек мәдәниятенең төп компонентларына (белем, әхлак, сәнгать, хезмәт) якынайту процессы буларак карала.

Программа материалын сайлауның төп критерие — аның тәрбияви кыйммәте, кулланылган мәдәният әсәрләренең (илебез, шулай ук чит илләр классикасы һәм халык иҗаты) югары сәнгатьлелек дәрәҗәсе, мәктәпкәчә балачакның һәрбер этабында баланың һәрьяклы сәләтләрен үстерү мөмкинлеге (Е.А. Флерина, Н.П. Сакулина, Н.А. Ветлугина, Н.С. Карпинская).

«Туганнан алып мәктәпкәчә» программасы:

- баланың үсешенә ирешүне максат итеп куйган үсешкә китерүче белем бирү принцибына туры килә;
- фәнни нигезләнгәнлек һәм гамәлдә кулланучанлык принципларын исәпкә ала (Программаның эчтәлеге яшь чорлары психологиясе һәм мәктәпкәчә педагогиканың төп нигезләмәләренә туры килә һәм, тәҗрибәләр күрсәткәнчә, массакүләм мәктәпкәчә белем бирү практикасында уңышлы гамәлгә ашырыла ала);
- тулылык, зарурлык һәм җитешлелек критерийларына туры килә (җитәрлек күләмдә «минимум» материал кулланганда, куйган максатлар һәм бурычларны хәл итәргә мөмкинлек биреп);
- мәктәпкәчә яшьтәге балаларга белем бирү процессының тәрбияви, үсеш һәм укыту максатлары һәм бурычлары бергәлеген тәэмин итә, аларны гамәлгә ашыру барышында мәктәпкәчә яшьтәге балалар үсешенең нигезен тәшкил итүче сыйфатлар формалаша;
- балаларның яшь мөмкинлекләренә һәм үзенчәлекләренә, белем бирү өлкәләренең үзенчәлегенә һәм мөмкинлекләренә туры китереп, белем бирү өлкәләренең интеграциясе принцибын исәпкә алып төзелә;
- белем бирү процессын коруның комплекслы-тематик принцибына нигезләнә;
- программалы белем бирү бурычларын өлкәннәр һәм балаларның уртак эшчәнлегендә һәм мәктәпкәчә яшьтәге балаларның мөстәкыйль эшчәнлегендә хәл итүне турыдан-туры белем бирү эшчәнлеге кысаларында гына түгел, мәктәпкәчә белем бирүнең үзенчәлегенә туры китереп, режим моментларын уздырган вакытта да күздә тота;
- белем бирү процессын балалар белән эшләүнең яшь үзенчәлекләренә туры килгән формаларын куллану аша оештыруны күздә тота. Мәктәпкәчә яшьтәге балалар белән эшләүнең төп формасы һәм алар эшчәнлегенең әйдәп баручы төре булып уен исәпләнә;
- төбәк үзенчәлекләренә бәйле рәвештә белем бирү процессын төрләләндерүгә юл куя;
- мәктәпкәчә яшьтәге барлык төркемнәр арасында һәм балалар бакчасы белән мәктәп арасында дәвамчанлыкны саклауны исәпкә алып төзелә.

1.4 БАЛАЛАРНЫҢ ЯШЬ ҮЗЕНЧӘЛЕКЛӘР:

2-3 яшьлек баланың карашлары акрынлап гаилә чикләрен үтеп чыга башлый. Ситуацияләрдән тыш аралашулар барлыкка килә. Олы кеше аның өчен гаилә әгъзасы гына түгел, ә аерым иҗтимагый функция башкаручыга да әйләнә. Баланың да

иҗтимагый функция башкарасы килү теләге аның реаль мөмкинлекләре белен каршылыкка китерә. Бу каршылык мәктәпкәчә яшьтәгеләр эшчәнлегенең төп төре булган уен ашачишелә.

Шартлылык уенның теп үзенчәлеге булып тора: бер төрлепредметлар белән эш-хәрәкәтләр аларның башка предметларбелән икенче эш-хәрәкәтләргә каравын күз алдында тота.Уенчыклар һәм аларны алмаштыручы предметлар белән эшгамәлләр кече яшьтәге балалар уенының теп эчтәлеген тәшкилитә. Кече яшьтәгеләр 1—2 рольле яки гади, җыйнак сюжетлыуеннар белән канәгатьләнәләр. Бу яшьтә кагыйдәле уеннар формалаша гына башлый эле.

Баланың сурәтләү эшчәнлеге аның предмет турында күзаллауларына бәйле. Бу яшьтә ул эле формалаша гына. Графикобразлар бик гади, ярлы. Кайбер балаларның сурәтләрендәдетальләр җитешми, башкаларның рәсемнәре беркадәр детальләштерелгән булырга мөмкин. Балалар инде тәсләрне кулланабеләләр.

Кул чуклары хәрәкәтен үстерүдә әвәләүнең әһәмияте гаятьзур. Кече яшьтәгеләр олылар җитәкчелегендә әвәләп гадипредметлар ясарга сәләтле.

Белүебезчә, кисеп ябыштыру кабул итүчәнлекне (зиһенгәалуны) үстерүгә уңай йогынты ясый. Бу яшьтә балалар аппликациянең иң гади тәрләрен эшли алалар.

Кече яшьтәгеләр өчен конструкцияләү эшчәнлеге күрсәтелгән үрнәк буенча һәм үзләре уйлап тапкан гади корылмалартөзүдән гыйбарәт.

Кече мәктәпкәчә яшьтә перцептив эшчәнлек үсеш ала.Балалар зиһенгә алуның шәхси берәмлекләреннән сенсорикэталоннарга — белем һәм күнекмәләр ярдәмендә барлыкка килгән зиһенгә алу чараларын куллануга күчәләр.

Кече мәктәпкәчә яшьнең ахырына балалар 5 тан артык предмет формаларын һәм 7 дан артык төсне кабул итәргә,предметларны зурлыклары буенча аерырга, төркем эчендә, эшчәнлекне дөрес оештырганда, балалар бакчасы бинасындада ориентлашырга сәләтлеләр.

Аларның хәтере һәм игътибарлылыгы үсә. Олылар тәкъдиме белән балалар 3—4 сүз һәм 5—6 предмет исемен истакалдыралар. Кече мәктәпкәчә яшьнең ахырына алар яратканәсәрләреннән өзекләрне иста калдырырга сәләтле.

Күрсәтмәле-тәэсирле фикер йөртү салате үсеше дәвам итә.Шуның белән бергә, ситуацияләр кайбер очракларда уңай нәтиҗәне күздә тоткан максатчан сынаулар нигезендә үзгәртелә. Балалар предметлар арасындагы кайбер яшерен мөнәсәбәтләрне ача алалар.

Бу яшьтә иҗади күзаллау салате үсә башлый. Балалар уен вакытында бер төрле объектларны башкаларын алыштыручылар сыйфатында кулланалар.

Балалар арасындагы мөнәсәбәтләр аерым нормаларга һәмкагыйдәләргә буйсындырыла. Максатчан йогынты нәтиҗәсендәалар башка балаларның һәм үз эшгамәлләрен бяли белүгәнигез булган күп кенә нормаларны үзләштерә алалар.

Балалар арасындагы мөнәсәбәтләр бигрәк та уен эшчәнлегендә ачык чагыла. Алар күбрәк бергәләшеп түгел, а янәшәуйнауны өстен күрәләр. Ләкин инде бу яшьтә балалар арасындасайлап алуга корылган мөнәсәбәтләр өстенлек итә. Низагларкүбесенчә уенчыклар аркасында килеп чыга. Баланың төркемдә яшьтәшләре арасындагы дәрәҗәсе нигездә тәрбиячефикере белән билгеләнә.

Бу яшьтә балалар аңлы рәвештә үз тәртипләре белән идарәитә белмиләр, күбесенчә баланың тәртибе ситуациягә бәйле.Шуның белән беррәттән, балаларның, олылар әйтүе буенча,нindидер теләкләрен чикләү очраклары да күзәтелә. Үз-үзенбәяләү сыйфаты үсә башлый, бу күп очракта тәрбияче фикеренәнигезләнгән була. Җенси аерымлыкларның да үсеше күзәтелә.Ул бигрәк та уенчыклар һәм уен сюжетларын сайлаганда(кызлар —

курчак, малайлар машина сайлый) ачык чагыла.

1.5 ПРОГРАММАНЫ ҮЗЛЕШТЕРҮНЕҢ ПЛАНЛАШТЫРЫЛГАН НӘТИҖӘЛӘРЕ

Төбәкнең мәктәпкәчә белем бирү программасы баланыңһәрьяклы (физик, социаль-коммуникотив, танып белү, сөйләм, нәфис-нәфасәти) үсешенә юнәлдерелә һәм баланың үсешен миллимәдәнният башлангычларына якынайту, тугаи якны һәм татар (рус) телен өйрәнү ярдәмендә баетуны күздә тота.

Вакыты	Тема	Бурычлар	Әдәбият

Балаларның планлаштырылган нәтиҗәләргә ирепгүе буенча мониторинг системасы арадаш нәтиҗәләрне һәм Программаны үзләштерүнең йомгаклау нәтиҗөләрен бәяләүне күздәтота.

Программа үзләштерүнең планлаштырылган йомгаклау нәтиҗәләре мәктәпкәчә мәгарифнең төп гомуми белем бирү программасьш үзләштергән 7 яшьлек баланың социаль портреты рәвешендә психолого-педагогик эшнең максатларын җентекләп тасвирлый. Алар мәктәпкәчә мәгарифнең төп гомуми белембирү программасын эшләү һәм планлаштыру, шулай ук аны тормышка ашыру барышында куелган көчнец юнәлешенкүрсәтәләр.

Мәктәпкәчө белем бирү учреждениесенең чыгарылыш баласы портреты гаиләнең, җәмгыять һәм дәүләтнең мәктәпкәчәяшьтәге балаларның белем бирү өлкәсендәге кызыксынуларын һәм ихтыяҗларын чагылдыра. 7 яшьлек баланың социальпортретын аның интегратив сыйфатлары тәшкил итә.

Шәхси сыйфатлар тәрбияләнүченең шәхси сферасыүсешен (ихтыяр, хис, үз-үзеңә бәя бирү, иреклелек, мотивация), шулай ук әхлакый үсешен чагылдыра.

Физик сыйфатлар тәрбияләнүченең физик үсешен (көч, түземлек, гәүдә сыгьшмалылыгы, координация, җитезлек, тизлек) күрсәтә.

Интеллектуаль сыйфатлар баланың интеллектуаль сферасы үсешен (югары психик функцияләр формалашуны, социаль тәҗрибә туплауны)

2 Эчтәлекле бүлек

2.1Комплекслы- тематик план

Танып белү (әйләнә-тирә белән танышу)

Сентябрь 1нче атна	Чишенү бүлмәсен карау	1 Балаларны чишенү бүлмәсе, андагы җиһазлар белән таныштыру, төркемдәге (группадагы) бүлмәләрдә ориентлашу тәҗрибәсе туплау; 2) балаларның кабул итү сәләтен, игътибарын, диалогта катнашу теләген үстерү; 3) җиһазларга сакчыл караш тәрбияләү.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г. Шәрәфетдинова, И. Ж. Хәбибуллина 32 б.
Сентябрь 2нче атна	Юыну бүлмәсен карау	1) Балаларны юыну бүлмәсендәге предметлар (сабын, сөлге, кран, су, теш щёткасы, теш пастасы) белән таныштыру, функциональ билгеләнешләре турындагы күзаллауларын ачыклау; 2) сүзләрне төрле грамматик формаларда (сабын, сабынны, сабын белән һ.б.) куллану осталыгына ирешү, балаларның сөйләм активлыгын, инициативасын үстерү; 3) балаларны сөйләм этикетының гади формаларын (исәнл әшү, саубуллашу) кулланырга гадәтләндерү, пөхтәлек, чисталык, башкаларга ярдәм итү омтылышы тәрбияләү.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г. Шәрәфетдинова, И. Ж. Хәбибуллина 39 б.
Сентябрь 3нче атна	“Көзге табигаттә кунакта”	1) Балаларның көз (табигатьтәге үзгәрешләр, кешеләрнең киеме һ.б.) турында гади күзаллауларын формалаштыру; 2) балаларның күзәтүчәнлеген, игътибарын, тәрбиячене тыңлый белү осталыгын үстерү; 3) көзге табигатькә соклану хисләре тәрбияләү.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г. Шәрәфетдинова, И. Ж. Хәбибуллина 41 б.
Сентябрь 4нче атна	Яшелчәләр: помидор, кыяр, кишер белән таныштыру	1 Балаларның помидор, кыяр, кишер турындагы белемнәрен ныгыту; помидор, кыяр, кишернең форма, төс, тәм үзенчәлекләре (кызыл, йомшак, шома, тәмле, сусыл, шар формасындагы помидор; яшел, каты, шома, кытыршы кыяр; шома, кызыл, тәмле, каты кишер) белән таныштыру; 2) балаларның сенсор тою сәләтен, тәрбиячене ишетү һәм сорауларга җавап бирү осталыгын үстерү; 3) балаларны сөйләм этикетының гади формаларын (исәнләшү, саубуллашу) кулланырга гадәтләндерү, зурлар хезмәтенә хөрмәт тәрбияләү.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г. Шәрәфетдинова, И. Ж. Хәбибуллина 47 б.
Октябрь 1нче атна	“Җиләк- җимешләр”	1) Тышкы билгеләре һәм тәме буенча җиләк-җимешләрне аерырга өйрәтү, җиләк-җимешләр һәм аларның уңышын җыеп алу турын да күзаллауларын киңәйтү, җиләк-җимешләрнең исемнәре һәм аларн ың билгеләрен белдерә торган сүзләр	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г. Шәрәфетдинова, И. Ж. Хәбибуллина 47 б.

		хисабына балаларның сүз байлыгын үстерү; 2) балаларның игътибарын, кабул итү һәм сенсор тою сәләтен, сорауларга җавап бирү осталыгын үстерү; 3) балаларны сөйләм этикетының гади формаларын (исәнләшү, саубуллашу) куллана белергә гадәтләндерү, әйләнә-тирә табигать объектларына	
Октябрь 2нче атна	Уенчыклар "Йомшаккай бездә кунакта"	1. Балаларның уенчыклар турындагы белемнәрен киңәйтү, тәрбияче сорауларына җавап бирү осталыгын формалаштыру, уенчык исемнәрен һәм аларның эш-хәрәкәтен белдерә торган сүзләр хисабына сүз байлыгын арттыру; 2) тыңлау һәм сорауларга җавап бирү теләген үстерү; 3) сөйләм этикетының гади формаларын (исәнләшү, саубуллашу) кулланырга гадәтләндерү, уенчыкларга сакчыл караш тәрбияләү.	"Туган телдә сөйләшәбез "Ф. В. Хәзрәтова, З. Г. Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 33 б.
Октябрь 3нче атна	"Йомшаккай тагын бездә кунакта"	1) Уенчыкларны карарга һәм аларның аерым өлешл әрен билгеләргә өйрәтү, уенчыкларның исемнәрен, өлешләрен әйтү; төсен, хәрәкәтен белдерә торган сүзләрне актив сүзлеккә кертү; 2) тәрбияче соравына кычкырып җавап бирү осталыгын үстерү; 3) сөйләм этикетының гади формаларын (исәнләшү, саубуллашу) кулланырга гадәтләндерү, кызыклы уенчыклар белән уйнаудан тәм табу, шатлык хисләре тәрбияләү.	"Туган телдә сөйләшәбез "Ф. В. Хәзрәтова, З. Г. Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 34 б.
Октябрь 4нче атна	"Минем исемем бар"	1) Баланы үзенең һәм иптәшләренең исемен әйтергә өйрәтү, исем нәрне истә калдырырга, оялчанлыкны җиңәргә ярдәм итү; 2) тәрбияче әйткәнне ишетергә һәм аңларга, кайбер фразаларны (Минем исемем — Алсу) кабатларга күнектерү; балаларның хәтерен, игътибарын үстерү; 3) балаларда зурларга һәм яшьтәшләренә карата ягымлылык, дустанә мөнәсәбәт тәрбияләү.	"Туган телдә сөйләшәбез "Ф. В. Хәзрәтова, З. Г. Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 53 б.
Октябрь 5нче атна	"Безнең урам"	1) Балаларны урам, андагы объектлар, күренешләр белән таныштыру, аларга карата кызыксыну тудыру; 2) балаларның күзәтүчәнлеген, игътибарын, сүз байлыгын үстерү; 3) урамга соклану хисе тәрбияләү.	"Туган телдә сөйләшәбез "Ф. В. Хәзрәтова, З. Г. Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 53 б. Интернет челтәреннән

Ноябрь 1 нче атна	Транспорт	1)Балаларны транспорт төрләрен таный белергә, исемнәрен әйтергә өйрәтү. 2)Балаларда күзаллау сәләтен үстерү. 3)Транспортта барганда кычкырып сөйләшергә ярамаганлыгын аңлату.	
Ноябрь 2 нче атна	Йорт хайваннары.	1) Балаларның йорт хайваннары (сыер, ат, песи, эт) турындагы белемнәрен (кайда яшиләр, нәрсә ашыйлар) киңәйтү, хайваннарның исемнәрен, хәрәкәтләрен әйтергә күнектерү; 2) сүзлекне баету, тәрбияченең сорауларына җавап бирү, мөстәкыйльлек һәм активлык күрсәтү теләген үстерү; 3) йорт хайваннарына карата кызыксыну тәрбияләү	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г. Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 91 б.
Ноябрь 3 нче атна	Йорт кошлары	1) Балаларны рәсемне карарга, эчтәлеге буенча сорауларга җавап бирергә, тәрбияче һәм иптәшләренең сөйләгәннәрен тыңларга өйрәтүне дәвам итү; 2) сөйләмне томшык, тавык, чебиләр, табак кебек сүзләр хисабына баету, игътибарны, хәтерне, образлы фикерләүне үстерү; 3) йорт кошларына карата мәрхәмәтлелек тәрбияләү.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г. Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 92 б.
Ноябрь 4 нче атна	Халык иҗаты “Матрешкалар”	1) Балаларны халык иҗат иткән уенчыклар (матрёшкалар) белән таныштыруны дәвам итү; матрёшканы ачарга һәм дөрес итеп җыярга өйрәтү, сүз байлыгын киңәйтү һәм активлаштыру, балаларны үзләренә әйтелгән (мөрәҗәгать ителгән) сүзләрне тыңларга күнектерү; 2) игътибарны, хәтерне, сенсор тою сәләтен, сорауларга җавап бирү осталыгын үстерү; 3) уенчыкларга сакчыллык, халык иҗатына кызыксыну тәрбияләү.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г. Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 80 б.
Декабрь 1 нче атна	“Ап –ак кар ява”	1) Балаларның кыш турында күзаллауларын киңәйтү; кар, аның билгеләре белән таныштыруны дәвам итү; балаларның кар бөртекләре турында күзаллауларын формалаштыру; табигать матурлыгына соклана белү хисләре тәрбияләү.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г. Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 61 б.
Декабрь 2 нче атна	“Кыш”	1) балаларның кыш турында күзаллауларын киңәйтү; кар, аның билгеләре белән таныштыруны дәвам итү; сөйләмдә сыйфатларны дөрес куллана белүләренә ирешү; 2)	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г. Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 89

		балаларның игътибарын, диалогик сөйләмен, рәсем ясауга кызыксынуларын, пространствода ориент лашуларын, сөйләм сулышын үстерү; 3) башкаларга ярдәм итү теләге тәрбияләү.	б.
Декабрь 3 нче атна	“Яшел чыршы”	1) Балалар белән чыршыны бергәләп карау, Яңа ел бәйрәме турындагы күзаллауларын киңәйтү һәм баету; 2) балаларның «Яңа ел бәйрәме» темасы буенча сүз байлыгын активлаштыру, тәрбияче соравына җавап бирү осталыгын, игътибарын, күзәтүчәнлеген, сенсор тою сәләтен үстерү; 3) матурлыкны күрә һәм соклана белү хисләре, чыршы уенчыкларына карата сакчыл караш тәрбияләү.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г. Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 62 б.
Декабрь 4 нче атна	“Чыршы бизибез”	1) балаларның Яңа ел бәйрәме турындагы күзаллауларын баетуны дәвам итү; 2) балаларның «Яңа ел бәйрәме» темасы буенча сүзлеген активлаштыру, тәрбияче соравына җавап бирү осталыгын, игътибарын, күзәтүчәнлеген, сенсор тою сәләтен үстерү 3) чыршы уенчыкларына карата сакчыл караш тәрбияләү.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г. Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 62 б.
Гыйнвар 2 нче атна	“Алсу урамга җыена”	1) Балаларның кышкы киемнәр турындагы белемнәренә төгәллек кертү; урамга чыкканда киенү эзлеклелеген һәм киемнәрне истә калдыру, тәрбияче сорауларына җавап бирергә күнектерү; 2) балаларның игътибарын, хәтерен, фикерләвен, сүз байлыгын үстерү; 3) башкаларга ярдәм итү теләге булдыру, киемнәргә сак караш тәрбияләү.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 69 б.
Гыйнвар 3 нче атна	“Күгәрченнәр, чыпчыклар — безнең нәни кошчыклар”	1) Мәйданчык тагы җимлеккә килгән кошларны күзәтү, исемнәрен әйтү; гөр-гөр, чырык-чырык, кар-кар аваз ияртемнәрен ачык итеп әйтерг ә күнектерү; томшык, сикерә, гөрлиләр, җим, чүплиләр, чырыл дый, җитез, өлгер сүзләре хисабына сүзлекне баету; 2) балаларның игътибарын, күзәтүчәнлеген, сорауларга җавап бирү осталыгын үстерү; 3) кошлар турында кайгырту, аларга ярдәм итү теләге тәрбияләү.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 71 б

Гыйнвар 4 нче атна	“Чанада шуабыз”	1) Балаларны рәсемне карарга, анын эчтәлеген анларга, эчтәлеге буенча сорауларга җавап бирергә өйрәтүне дәвам итү; 2) диалогик сөйләмнәрен, күзәтүчәнлекләрен, күрсәтмәобразлы фикерләүләрен үстерү; 3) кышнын матурлыгын күрә белергә өйрәтү, кыш көне нинди күнелле уеннар уйнарга булуын ачыклау	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 44 б
Февраль 1 нче атна	“Кунак каршылыйбыз”	1) Савыт-сабаның аерым предметлары, аларның кулланылышы турында белемнәренә төгәллек кертү; тәрбияче белән бергә кыска хикәя төзергә өйрәнүне дәвам итү; әңгәмәгә тарту; 2) балаларның игътибарын, аңга алуларын үстерү; тәрбияче биргән сорауны ишетү, аңлау һәм аңлаешлы итеп җавап бирүләренә ирешү; үз исемен дөрес итеп әйтә белергә өйрәтү; 3) балаларда сөйләм этикетына нигез салу (исәнләшү, танышу, саубуллашу); өлкәннәргә бу лышу теләге уяту; савытсабага сакчыл караш тәрбияләү.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 34 б
Февраль 2 нче атна	“Йорт җиһазлары”	1 Баларны йорт җиһазлары белән таныштыру: өстәл, урындык, диван,шкаф. 2 Йор җиһазлары сүрәтләнгән рәсемнәргә карап зшләүне формалаштыру. 3 Рәсемне карарга һәм предметларның өлешләренә игътибар итәргә, катлаулы булмаган өй җиһазлары төзергә өйрәтү (Урындык, өстәл) 4 Дус тату бердәм эшләүне тәрбияләү.	Интернет чыганакларыннан
Февраль 3 нче атна	“Ватанны саклаучылар көне”	1) балаларны Ватанны саклаучылар көне белән таныштыру; 2) балаларның игътибарын, аңга алуларын; диалогик, монологик сөйләмнәрен үстерү; 3) балаларда Туган илгә мәхәббәт, малайларда көчле, кыю булырга омтылыш тәрбияләү.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 49 б.
Февраль 4 нче атна	“Бүлмә гөлләре”	1) балаларның гади сорауларга җавап бирү осталыгын камилләштерү, бүлмә гөлләренең өлешләрен өйрәтү, аларның сыйфат билгеләрен белдерә торган сүзләр хисабына сүзлекне баету; 2) гөлләр белән кызыксынуларын үстерү; 3) гөлләрне караганда, өлкәннәргә ярдәм итү теләге тәрбияләү.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З.Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 129 б

Март 1 нче атна	“Безнең әниләр”	1) Балаларны әниләр һөнәренә кагылышлы сюжетлы кечкенә рәсемнәрнең эчтәлеген аңларга өйрәтү, эш-хәрәкәтне белдерә торган сүзләр хисабына балаларның сүз байлыгын киңәйтү; 2) балаларның кабул итү сәләтен, куелган сорау-ларга кыска җөмлә белән җавап бирү осталыгын,игътибарын үстерү; 3) төрле һөнәр кешеләренә һәм әниләр хезмәтенәкарата кызыксыну, хөрмәт тәрбияләү.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З.Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 80 б
Март 2 нче атна	“Яз,яз килә!”	1) Балаларга язгы күренешләр (кар эри, тамчы тама, кояш җылыта, сулар җыела) турында башлангыч белемнәр бирү, сүз байлыгын киңәйтү һәм активлаштыру; 2) балаларның күзәтүчәнлеген, игътибарын үстерү; 3) табигатьтәге язгы күренешләр белән кызыксындыру	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З.Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 83 б
Март 3 нче атна	“Җәнлекләр урманда яши”	1) җәнлекләр турында балаларның белемнәрен киңәйтү һәм ны-гыту, җәнлекләрне таный һәм исемнәрен атый белергә өйрәтү; 2) балаларның диалогик сөйләмен активлаштыру, фикерләвен, мөстәкыйльлеген үстерү; 3) җәнлекләр белән кызыксындыру.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З.Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 85 б
Март 4 нче атна	“Сыерчыклар, карлыгачлар килде”.	1) балаларны үзләренә таныш кошларны рәсемнән танырга һәм исемнәрен әйтергә өйрәтү; балаларның сүз байлыгын арттыру, сүзлеккә *сыерчык, сыерчык оясы, карлыгач* сүзләрен кертү; 2) игътибарны, күзәтүчәнлекне, тәрбияче белән аралашу, сорауларга җавап бирү осталыгын үстерү; 3) кошлар һәм табигать белән кызыксынуларына ирешү, кошларга карата мәрхәмәтлелек, кайгыртучанлык тәрбияләү	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З.Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 86 б
Апрель 1 нче атна	“Юл йөрү кагыйдәләре.”	1. Балаларны юл йөрү кагыйдәләре белән таныштыру.2). Урамның тротуар белән машиналар йөри торган өлешен аерырга өйрәтү. 3. Светофорның яшел, кызыл, сары сигналлары турында аңлату. 4. Урамда үз-үзеңне дөрес тоту кагыйдәләрен кабатлау, ныгыту.	Интернет чыганакларыннан
Апрель 2 нче атна	“Галләмгә сәяхәт”	1 Балаларны космонавт профециясе белән, планеталар: Кояш, Ай, Җир	Интернет чыганакларыннан

		белән таныштыру, аңлату. 2 Фикер йөртү, фантазияны,хәтерне, куз аллауны үстерү. 3 Тирә юньгә карата сак караш, кызыксынучанлык үстерү.	“Сабыйга. Ру”
Апрель 3 нче атна	“Әкият иленә сәяхәт”	1 Әкияткә карата кызыксыну уяту, балаларга әкиятне тыңларга, эчтәлеген аңлый белергә өйрәтү. 2. Сөйләмнең диалог формасын үзләштерү, сөйләм телен үстерү, сүз байлыгын арттыру, кул чуклары мускуллары хәрәкәтен үстерү. 3. Балаларга дус мөнәсәбәт, ярдәмләшәсе килү теләген тәрбияләү.	“Сабыйга. Ру” Интернет чыганакларыннан
Апрель 4 нче атна	“Чиста булыйк”	Шәхси гигиена предметларын дөрес куллану күнекмәләрен ныгыту. Үз сәламәтлегең турында кайгыртучанлык һәм чисталыкка омтылыш тәрбияләү. Игътибарлылык һәм хәтер сәлатен үстерү.	Интернет чыганакларыннан
Апрель 5 нче атна	“Аквариумдагы балыклар”	Баларны аквариумдагы балыклар белән таныштыр балыкларны күзәтергә, аларнынң тән төзелешләрен карау, өйрәнү. 2 Баларга балыклар артыннан игътибар белән карырга аларны ашатырга кирәклеге турында белемнәрен артыру 3 Сорауларга җавп бирүне сөйләм телен, хәтерне үстерү. 4 Табигатькә карата кызыксыну тәрбияләү.	Интернет чыганакларыннан
Май 1 нче атна	“Бөҗәкләр”	1) Балаларны бөҗәкләр белән, аларның исемнәре белән таныштыру;2)аларга карата сакчыл караш тәрбияләү;3) хәтерне игътибарлыкны үстерү.	Интернет чыганакларыннан
Май 2 нче атна	“Тузганак чәчәге”	1) Балаларны үсемлекләр белән таныштыруны дәвам итү; тузганак чәчәген күрсәтү, аны танырга, исемен әйтергә, төзелеше (чәчәге, сабагы, яфраклары) буенча аера белергә өйрәтү; сүз байлыгын үстерү; тузганак, чәчәк, сабак сүзләрен сөйләмдә активлаштыру; 2) балаларның сенсор тою һәм кабул итү сәләтен, игътибарын, күзә түчәнлеген үстерү; 3) табигать белән турыдан-туры аралашудан шатлык хисләре уяту, үсемлекләргә сакчыл караш тәрбияләү.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З.Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 89 б

Май 3 нче атна	“Мин җәөне яратам”	1) табигатьтәге җәйге үзгәрешләр турындагы күзаллауларын киңәйтү, билгеле бер ситуациягә туры килгән фигыльләрне сөйләмдә куллануларын активлаштыру, «бер», «күп» төшенчәләрен ныгыту; 2) балаларның игътибарын, диалогик сөйләмен, уңай хискичерешләрен, аңга алуларын үстерү; 3) табигатькә сакчыл караш тәрбияләү	Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З.Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 103 б
Май 4 нче атна	“Ком һәм аның үзенчәлекләре”	Бурычлар: 1) балаларны комны тикшерергә (комны учка алырга, йомарларга һәм сибәргә), төсе буенча аның дымлылыгын билгеләргә өйрәтү; 2) коры, дымлы, юеш, сибелүчән, сибелә, әвәләү сүзләре хисабына балаларның сүз байлыгын киңәйтү, игътибарны, сенсор тою сәләтен үстерү; 3) ком белән уйнарга кызыксындыру	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З.Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 89 б

Комплекслы – тематик план

Аралашу(сөйләм үстерү)

Вакыты	Тема	Бурычлар	Әдәбият
Сентябрь 1нче атна	Кем нәрсә эшли?	1 Балаларның сөйләмен үстерергә ярдәм итү, рәсемнәр карарга, анда сурәтләнгән предметларны һәм аларның сыйфатларын атарга, рәсемдә сурәтләнгән уенчыкны, предметны өстәлдә табып, исемен, гамәлен атый белергә өйрәтү; 2) игътибарны, кабул итү сәләтен үстерү; 3) уенчыкларга карата сакчыл мөнәсәбәт тәрбияләү	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г. Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 96 б.
Сентябрь 2нче атна	Предметларның төсләрен тану һәм атау. «Паровоз» дидактик күнегүе	1) Төсләрне белдерә торган сыйфатлар хисабына балаларның сөйләмен баету (кызыл, яшел, сары), [ү] авазының дөрес әйтелешенә ирешү; 2) балаларның игътибарын, кабул итү сәләтен, төсләрне тану һәм атау осталыгын үстерү; 3) эшчәнлеккә карата кызыксыну, күмәк эшчәнлек белән шөгыль ләнү теләге тәрбияләү.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г. Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 97 б.
Сентябрь 3нче атна	"Сары, кызыл яфраклар”	1) Балаларны көз, кыш ел фасылларының характерлы билгеләре белән таныштыру; бер ел вакыты икенчесен алмаштыруы турында мәгълүмат бирү; көзге яфраклар турындагы белемнәрен (яфракларның төсләре үзгәрә, алар коелалар) киңәйтү. Авазлар әйтелешен ныгыту; 2) балаларның игътибарын, аңга	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г. Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 31 б.

		алуларын, хәтерен, бәйләнешле сөйләмен үстерү; 3) күзге табигатьнең матурлыгын күрә белергә өйрәтү; балаларда чиста, пөхтә эшләү теләге тәрбияләү.	
Сентябрь 4нче атна	“Яшелчәләр”	1) яшелчәләрне белдерә торган исемнәр (бәрәңге ,помидор, суган ,кишер) һәм аларның үзлекләрен белдерә торган сүзләр хисабына балаларның сүзлеген баету, яшелчәләрне танырга өйрәт ү, сөйләмнең грамматик төзелешен камилләштерү; 2) балаларның сенсор тою сәләтен үстерү; 3) яшелчәләр, аларның файдасы турында мәгълүмат бирү	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г. Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 101 б.
Октябрь 1 нче атна	Бакчада алмалар өлгерде	1) Балаларның көз, табигатьтәге көзге үзгәрешләр, җиләкҗимешләр (алма, аның билгеләре) турында күзаллауларын баету нигезендә сүзлек запасын киңәйтү һәм активлаштыру, тиңдәш кисәкләр кергән җөмләләр төзергә өйрәтүне дәвам итү; 2) балаларның игътибарын, аңга алуларын, хәтерен, сенсорик күнекмәләрен, артикуляция аппаратын үстерү; 3) күмәк эшләүгә тарту, сорауларга җавап бирү теләге тәрбияләү.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г. Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 70 б.
Октябрь 2 нче атна	“Уенчыклар бездә кунакта”	1 Төсне, зурлыкны, эш-гамәлне белдерә торган сүзләр (зур, кечкенә, яшел, кызыл, утырт, эчерт, керт) хисабына балаларның сүз байлыгын арттыру, аралашу осталыгы формалаштыру; 2) балаларның предметны исеме, төсе, зурлыгы буенча табу осталыгын, сенсор тою сәләтен, игътибарын, хәтерен үстерү; 3) уенчыкларга карата сакчыл мөнәсәбәт тәрбияләү.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г. Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 98б.
Октябрь 3 нче атна	“Пирамидалар”	1) Балаларны предметларның зурлыгын, төсен билгеләргә өйрәтү; төсне (кызыл, яшел, сары, зәңгәр), зурлыкны (зур, кечкенә, зуррак, кечкенәрәк, иң зурысы, иң кечкенәсе) белдерә торган сүзләр ярдәмендә сүз байлыгын арттыру; аваз иярттемнәрен ачык әйтүдә күнектерү; 2) игътибарны, кабул итүне, сенсор тою сәләтен үстерү; 3) түземлелек, дидактик уеннар белән кызыксыну тәрбияләү.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г. Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 99 б.

Октябрь 4 нче атна	“Бу мин”	1) Организм һәм аның өлешләре турында балаларда күзаллау формалаштыру, үзләрен бербөтен итеп кабул итәргә өйрәтү, гәүдә өлешләре турында белемнәрен ачыклау һәм ныгыту; 2) гәүдә өлешләренең атамалары (баш, күзләр, колаклар, борын, авыз, тешләр, чәч, куллар, аяклар) хисабына балаларның сүзлеген активлаштыру; 3) үзеңне, гәүдә өлешләреңне ярату, игътибарлы булу, культурагигиена күнекмәләрен үтәү теләге тудыру.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г. Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 54 б.
Октябрь 5 нче атна	«Бу өйдә кем яши?» дидактик уены	1) Төркемгә йөрүче балаларның исемнәрен истә калды рырга ярдәм итү, фигыльләрне хәзерге һәм киләчәк заманда кулл а на белергә өйрәтү, сорауны белдерә торган сүзләрне кулланырга күнектерү; 2) игътибарны, кабул итү сәләтен, диалогик сөйләмне үстерү; 3) бер-береңә карата игътибарлылык тәр бияләү.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г. Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 107 б.
Ноябрь 1 нче атна	Машина һәм самолет	1) Балаларны уенчыкларның өлешләрен, төсен, формасын аерырга һәм атарга өйрәтү; исемнәрне сыйфатлар белән яраклаштыру күнекмәләре формалаштыруны дәвам итү; [у] сузык авазын әйтүдә күнектерү, сүзлекне активлаштыру; уенчыклар белән таныштыруны дәвам итү; 2) балаларның нинди? кайда? нәрсә ташый? сорауларына төзек гади җөмләләр белән җавап бирү осталыгын, игътибарын үстерү; 3) шофёр, очучы һөнәрләренә хөрмәт тәрбияләү.	“ Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г. Шәрәфетдинова Хәбибуллина 123 б.
Ноябрь 2 нче атна	“Бозау, бәрән, колын, кәҗә бәтие, сез кайда?”	1) Балаларның йорт хайваннары турындагы белемнәрен киңәйтү; бозау ,бәрән, колын ,кәҗә бәтие сүзләре хисабына сүзлекне 135 баету һәм активлаштыру, тәрбияче күрсәтмәләрен үтәү осталыгы формалаштыру; 2) игътибарны, хәтерне үстерү; 3) башкаларга ярдәм итү теләге, тыңлаучанлык, хайваннарга карата кайгыртучанлык тәрбияләү.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г. Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 134 б.

Ноябрь 3 нче атна	«Чуар тавык» әкиятен уку	1) Балаларны халык авыз иҗаты әсәрләре белән таныштыруны дәвам итү, әкиятне тыңлау теләге тудыру; чуар, күкәй, алтын, гади, тычкан кебек сүзләр хисабына балаларның сүзлеген баету; 2) тәрбияче башлаган җөмләне дәвам итү осталыгын, хәтерне, игътибарны, кабул итү сәләтен үстерү; 3) әкият персонажларына карата кызыксыну тәрбияләү.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г. Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 128 б.
Ноябрь 4 нче атна	“Матрешкалар”	1) Уенчыкның исемен (матрёшка) дөрес әйтергә, төсендә һәм зурлыгында булган аерманы күрә белергә күнект ерү; зур, кечкенә, сарафан, яулык сүзләре исәбенә сүзлекне активлаштыру; 2) балаларның игътибарын, күзәтүчәнлеген, сорауларга җавап бирү осталыгын үстерү; 3) балаларда халык уенчыкларына кызыксыну тәрб ияләү.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г. Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 128 б.
Декабрь 1 нче атна	“Алсу урамга жыена”	1) балаларның кышкы киемнәр турындагы белемнәренә төгәллек кертү; урамга чыкканда киенү эзлеклелеген һәм киемнәрне истә калдыру, тәрбияче сорауларына җавап бирергә күнектерү; 2) балаларның игътибарын, хәтерен, фикерләвен, сүз байлыгын үстерү; 3) башкаларга ярдәм итү теләге булдыру, киемнәргә сак караш тәрбияләү.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г. Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 69 б.
Декабрь 2 нче атна	“Ләйлә суыктан курыкмый”	1) рәсемне карарга, рәсемдә ясалган предметларны танырга, исемнәрен дөрес әйтергә өйрәтү; предметларны, эш-хәрәкәтне, төсне белдерә торган сүзләр ярдәмендә сүзлекне активлаштыру, рәсем эчтә леге буенча сорауларга җавап бирергә күнектерү; 2) кабул итү сәләтен, игътибарны, хәтерне үстерү; 3) сюжетлы рәсемнәр карарга теләк уяту.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 70 б.
Декабрь 3 нче атна	“Куян чыршы янында”	1) сөйләмдә бәйлек сүзләрне (эчендә, артында, астында, өстендә) кулланырга, кайда? кая? сорауларына җавап бирергә, тәрбияче һәм иптәшләре белән ирекле аралашырга өйрәтүне дәвам итү; тавыш көчен дөрес куллану осталыгы формалаштыру; 2) игътибарны үстерү, тәрбияче күрсәтмәләрен үтәүдә күнектерү; 3) нәфис сүз белән кызыксыну тәрбияләү.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 113 б

Декабрь 4 нче атна	“Купшы чыршы”	1) сузык һәм тартык авазларны, аваз ияртемнәрен ачык әйтергә, төбендә сүзен сөйләмдә кулланырга өйрәтү; сыйфатларны дөрес кулланырга күнектерү; 2) сорауларга җавап бирү осталыгын, игътибарны, күзәтүчәнлекне үстерү; 3) табигатькә соклану хисләре тәрбияләә	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 112 б
Гыйнвар 2 нче атна	«Шундый ук предметны тап» дидактик уены	1) үз фикерләрен грамматик яктан дөрес итеп ике-өч сүздән торган гади җөмләләр белән белдерергә өйрәтү, гомумил әштерү күнекмәсе булдыру, предметларны чынбарлыкта һәм рәс ем дә таныргa өйрәтү, предметларның билгеләнешен ачыклау, сүз байлыгын арттыру һәм активлаштыру; 2) тәрбияче сорауларына гади җөмлә белән тулы җавап бирү осталыгын, игътибарны, сенсор тою сәләтен үстерү; 3) гигиена күнекмәләре тәрбияләү	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 121б
Гыйнвар 3 нче атна	“Кошлар”	1) балаларны аваз ияртемнәрен дөрес һәм ачык итеп әйтер гә, алардан фигыльләр (гөр — гөрли ,чырык — чыркылдый, кар — каркылдый) ясарга өйрәтү; гомумиләштерүче сүзләрне (та вык ,әтәч, каз — йорт кошлары) кулланырга күнектерү; кош исемнәрен, гәүдә өлешләрен, хәрәкәтләрне белдерүче сүзләр хисабына сүз байлыгын активлаштыру, балаларны кошлар белән таныштыруны дәвам итү; 2) балаларның игътибарын, хәтерен, сөйләмен үстерү; 3) кошларга карата кызыксыну, кайгыртучанлык тәрбияләү.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 118б
Гыйнвар 4нче атна	“Юл чистартабыз”	1) Балаларның кыш һәм кыш көне башкарылаторган хезмәт күнекмәләре турындагы белемнә-рен формалаштыру, көрәк белән эшләргә өйрәтү,ишегалдын җыештыручы хезмәте белән таныштыру, балаларның сүзлеген активлаш тыру, аерым сүзтезмәләр не (*зур көрәк, кечкенә көрәк, ак кар,күп кар, әз кар*) ачык итеп әйтүдә күнектерү;*2*) хезмәт күнекмәләрен, кеше хәрәкәтләрен ими- тацияләү осталыгын үстерү; 3) зурларга ярдәм итү һәм гади хезмәт хәрәкәтләре үтәү теләге тәрбияләү.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 120б

Февраль 1 нче атна	“Савыт –саба”	1.Балаларның савыт – саба турындагы белемнәрен үстерү. 2. Сүз байлыгын арттыру. 3. Сүрәтләнгән рәсемнәргә предметларны дөрес сайлап алырга өйрәтү 4. Ярдәм итергә тырышу, мәрхәмәтлелек тәрбияләү.	“Сабыйга. Ру”
Февраль 2 нче атна	“Алсуның яңа өе”	1) Балаларны йорт җиһазлары белән таныштыру, бил геләнешләре буенча гомумиләштерергә өйрәтү; бирелгән сорауны аңлау һәм җавап бирүләренә ирешү; 2) җиһаз предметларының атамасын һәм билгеләнешен, аларның нинди материалдан эшләнгәнен ачыклауларына ирешү; артында, янында, өстендә кебек сүзләр хисабына сүзлек байлыгын үстерү; 3) йорт җиһазларына карата сакчыл караш тәрбияләү.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 79 б
Февраль 3 нче атна	“Безнең әтиләр”	1) Балаларны әтиләр һөнәренә кагылышлы сюжетлы кечкенә рәсемнәрне карарга, аларның эчтәлеген аңларга өйрәтү; эш-гамәлләрне белдерә торган сүзләр хисабына балаларның сүз байлыгын үстерү; 2) балаларның игътибарын, хәтерен, фикерләвен, куелган сорауларга кыска җөмлә белән җавап бирү осталыгын, сүз байлыгын үстерү; 3) төрле һөнәр кешеләренә һәм әтиләр хезмәтенә карата кызыксыну уяту.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 74 б
Февраль 4 нче атна	“Яран гөл”	1) Балаларны бүлмә гөле — яран гөл һәм аның өлешләре белән таныштыру; сабак, яфрак, чәчәк сүзләре хисабына сүзлекләрен активлаштыру; 2) балаларның зурлар белән аралашуына, аларны аңлауларына ирешү; күзәтүчәнлекләрен, игътибарларын үстерү; 3) бүлмә гөлләренә карата кызыксынучанлык, аларны карау теләге тәрбияләү.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 126 б
Март 1 нче атна	«Алсу бәйрәмгә җыена» дидактик уены	1) өс киемнәре, аларның төсе һәм материалы белән таныштыруны дәвам итү, сүзлекне активлаштыру: ефәк, ак, чәчәкле кебек яңа сүзләр кертү; 2) балаларның игътибарын, хәтерен, фикерләвен, сорауларны ишетә һәм аларга бер сүз яки кыска җөмлә белән җавап бирү осталыгын үстерү; 3) курчаклар белән уйнарга теләк уяту, уенчыкларга сакчыл караш тәрбияләү.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 77 б

Март 2 нче атна	“Язгы урманда”	1) *Кайда? нинди?* сорауларына җавап бирергә өйрәтү; *өстә, агач төбендә* сүзләрен куллану хисабына сөйләмнең грамматик төзелешен камилләштерү; аваз ияртемнәрен дөрес әйтүдә күнек-терү; [ш] авазының дөрес әйтелешен ныгыту, ел фасылларына бәйле табигатьтәге үзгәрешләр турында белемнәрен формалашты- руны дәвам итү; 2) балаларның игътибарын, күзәтүчәнлеген үстерү; 3) табигать объектларына сакчыл караш тәрбияләү.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 139 б
Март 3 нче атна	“Йомры икмәк белән урманга сәяхәт”	1) балаларның кыргый һәм йорт хайваннары турындагы белемнәрен ныгыту, 2) балаларның сенсор яки сәләтләрен, предметларны тану, аларның төсләрен аеру мөмкинлекләрен ныгыту, 3) балаларның игътибарын, күзәтүчәнлеген үстерү; 4) табигать объектларына сакчыл караш тәрбияләү.	Интернетресурс
Март 4 нче атна	“Сыерчыклар килде”	1) балаларның карлыгачлар, сыерчыклар турындагы белемнәрен ныгыту, 2) кошларны төс кыяфәтләре буенча танырга өйрәтү. 3) үз ягыннын табигатенә мәхәббәт уяту. балаларның игътибарын, күзәтүчәнлеген үстерү; 4) табигать объектларына сакчыл караш тәрбияләү.	Интернетресурс
Апрель 1 нче атна	“Светафорда кунакта”	1. Балаларга светофор турында төшенчә бирү, светофорның төсләрен аера белү күнекмәләре ныгыту. 2. Кызыл, сары, яшел төс белән таныштыруны дәвам итү, сүзлек байлыгын үстерү. 3. Балаларны светофор булган юлдан чыгарга өйрәтү. 4. Балаларның фикерләү, анализлау сәләтләрен, игътибарлылыкларын арттыру, хәтерләрен яхшырту, бер-берсенә игътибарлылык, тыйнаклык, мәрхәмәтлелек тәрбияләү, светофорның төсләре һәм аларың нәрсә аңлатулары турындагы	Интернетресурс

Апрель 2 нче атна	“Галләм”	1 Галләм турындагы беренче күз аллауларын булдыру 2 Балаларның сөйләм активлыгын, хәтерен, фикерләүләрен үстерү. 3 Туган илгә,табигатькә, сак караш тәрбияләү. карата мәхәбәт	Интернетресурс
Апрель 3нче атна	“Йомыры икмәк әкиятенә сәяхәт”	1) Балаларның кыргый һәм йорт хайваннары турындагы белемнәрен ныгыту, 2 ритмны тою, музыканы ишеткәч төрле эмоциональ хәрәкәтләр ясап музыкага сәләтне үстерү, зиһенне, игътибарны, фикерләүне, күзаллауны үстерү. 3 иптәшләре һәм зурлар белән аралашу осталыкларын тәрбияләү, әкият персонажларына карата яхшы мөнәсәбәт тәрбияләү, матур әдәбиятка мәхәббәт тәрбияләү,	Интернет чыганакларыннан “Сабыйга. Ру”
Апрель 4 нче атна	“Курчакны юындырабыз”	1. Актив рәвештә әңгәмәләрдә катнашырга, сорауларга аңлаешлы итеп җавап кайтару. Сөйләм әъзаларын камилләштерү, мөстәкыйль фикерләү сәләтен үстерү. 2. Сабын, сөлгене дөрес куллану күнекмәләрен ныгыту. Чисталыкка һәм пөхтәлеккә өйрәтүне дәвам итү	Интернет чыганакларыннан “Сабыйга. Ру”
Апрель 5 нче атна	“Балыклар”	1. Баларны балыклар турындагы күзаллауларын формылаштыру, аларның яшәүрәвешләре, тышкы кыяфәтләре. 2. Күзәтүчәнлекне, балыкларның хәрәкәтен кабатлауны, игътибарлылыкны үстерү. 3. Табигатькә карата кызыксыну,сак акраш тәрбияләү.	Интернет чыганакларыннан
Май 1 нче атна	“Бөҗәкләр”	1. Бөҗәкләрне танырга өйрәтү, гәүдә төзелешләрен күрсәтү; (кырмыска, гусенеца, кызыл камка). 2. Табигатьне сакларга өйрәтү, бөҗәкләрне кыерсытмаска өйрәтү; 3. Тәрбияче сорауларына гади җөмлә белән тулы җавап бирү осталыгын, игътибарны, сенсор тою сәләтенүстерү; 4. Гигиена күнекмәләре тәрбияләү.	Интернет чыганакларыннан

Май 2 нче атна	“Язгы чәчәкләр”	1) Исемнәр, фигыльләр, сыйфатлар хисабына сүз байлыгын үсте- рү, фигыльләрне һәм сыйфатларны исемнәр белән яраклаш тыру да күнектерү; балаларны бакча ишегалдында үсә торган үсемлекләр исеме бе лән таныштыруны дәвам итү, табигатьтәге сезонлы үзгә- решләр турын да белемнәрен киңәйтү; 2) төсләрне, матурлыкны белдерүче сыйфатлар ярдәмендә сөйләм теле компонентларын үстерү; 3) табигать объектларына карата кызыксыну, хезмәткә өйрәтү.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 136 б
Май 3 нче атна	“Кояш чык,чык!”	1) җәй турында күзаллауларга нигез салу, тәүлек өлешләрен дөрес әйтергә күнектерү; 2) балаларның сөйләмен, игътибарын, ишетү хәтерен; күз алдына китерә, хыяллана белүләрен; вак моториканы, рәсем ясау күнекмәсен, иҗади сәләтләрен үстерү; 3) балаларда табигать белән кызыксыну тәрбияләү.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 16 б
Май 4 нче атна	“Кызыксынучан тел”	1)балаларны [т], [д], [к], [к] авазлары кергән аваз ияртемнәрен әйтергә өйрәтү; аваз ияртемнәрен калын һәм нечкә тавыш белән әйтүдә күнектерү; [т], [д], [к], [к] авазларының сүзләрдә, фразаларда дөрес әйтелешенә ирешү; 2) балаларның кабул итү сәләтен, игътибарын үстерү; 3) игътибарлылык тәрбияләү.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 139 б

Комплекслы – тематик план
Матур әдәбият уку

Вакыты	Тема	Бурычлар	Әдәбият
Сентябрь 1нче атна	«Үчтеки, үчтеки» такмагын уку	1 Фольклор әсәрләре белән кызыксыну уяту, шигъри әсәрнең эчтәлеген аңларга өйрәтү; 2) балаларның кабул итү сәләтен, хәтерен, уңай эмоцияләрен үстерү; 3) нәфис сүзгә мәхәббәт тәрбияләү	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г. Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 142 б.
Сентябрь 2нче атна	Б. Рәхмәтнең «Су» шигырен уку	1) текстка туры китереп, хәрәкәтләр ясарга өйрәтү; [йу] аваз кушылмасын дөрес итеп әйтергә күнектерү, сүз байлыгын үстерү һәм активлаштыру; 2) кабул итү сәләтен, игътибарны, кызыксынучанлыкны үстерү; 3) гигиена күнекмәләре тәрбияләү.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г. Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 147 б.

Сентябрь 3нче атна	С.Сөләйманов аның «Ике» шигырен уку	1) балаларда шигъри әсәр белән кызыксыну уяту, аның эчтәлеген аңларга өйрәтү, баланың үзе турында күзаллавын формалаштыруны дәвам итү; кул, аяк, колак, күз сүзләре хисабына сүз байлыгын арттыру һәм активлаштыру; 2) кабул итү сәләтен, игътибарны, уңай эмоцияләрне үстерү; 3) гигиена күнекмәләре тәрбияләү.	"Туган телдә сөйләшәбез "Ф. В. Хәзрәтова, З. Г. Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 132 б.
Сентябрь 4нче атна	«Шалкан» рус халык әкиятен уку	1) Балаларны яңа әсәр белән таныштыру, әкиятне аңлап кабул итүләренә ирешү; 2) балаларның игътибарын үстерү; 3) халык иҗаты белән кызыксыну тәрбияләү.	"Туган телдә сөйләшәбез "Ф. В. Хәзрәтова, З. Г. Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 140 б.
Октябрь 1 нче атна	М.Фәйзуллин аның «Көзге яңгыр» шигырен уку	1) Шигырьнең эчтәлеген аңлауларына ирешү; шигырьнең эчтәлеге буенча сорауларга җавап бирергә, уен барышында чикләнгән мәйданда йөгерергә күнектерү; 2) аңга алуларын, игътибарларын үстерү; тәрбияче сигналы буенча хәрәкәт итәргә өйрәтү; 3) шигъри әсәр белән кызыксыну, уен ярдәмендә тыңлаучанлык тәрбияләү.	"Туган телдә сөйләшәбез "Ф. В. Хәзрәтова, З. Г. Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 144 б.
Октябрь 2 нче атна	Ә.Бикчәнтәев аның «Туп-туп-тубыбыз» шигырен уку.	1) Балаларга шигырьнең эчтәлеген аңларга ярдәм итү, таныш предметларны таный һәм атый белергә, шигырьнең авыр әйтелешле аерым сүзләрен дөрес әйтергә өйрәтү, төсләрне ныгыту; 2) балаларның кабул итү сәләтен, хәтерен, уңай эмоцияләрен үстерү; 3) уенчыкларга сакчыл караш тәрбияләү.	"Туган телдә сөйләшәбез "Ф. В. Хәзрәтова, З. Г. Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 143 б.
Октябрь 3 нче атна	Г.Таһированың «Йокла, курчак» шигырен уку	1) Шигырьнең эчтәлеген аңлап кабул итүләренә ирешү, шигырьне [ә], [ү] авазларын дөрес әйтергә күнектерү; 2) балаларның игътибарын үстерү; 3) курчакка карата кайгыртучанлык тәрбияләү	"Туган телдә сөйләшәбез "Ф. В. Хәзрәтова, З. Г. Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 162 б.
Октябрь 4 нче атна	«Баш бармак...» шигъри әсәрен уку.	1) шигъри әсәрнең эчтәлеге аша бармак атамаларын истә калдыру, бармак уеннары өйрәнү; 2) балаларның аңга алуларын, хәтерен, сәнгатьле сөйләмен, бармакларының хәрәкәтчәнлеген үстерү; 3) халык авыз иҗатына хөрмәт тәрбияләү.	"Туган телдә сөйләшәбез "Ф. В. Хәзрәтова, З. Г. Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 134 б.

Октябрь 5 нче атна	М. Җәлилнең «Маэмай» шигырен уку	1) шигъри әсәрне аңлап кабул итүләренә ирешү, бармак театры элементларын өйрәтүне дәвам итү, сүз байлыгын арттыру; 2) кабул итү, хәтердә калдыру сәләтен үстерү; 3) йорт хайваннарына карата шәфкатьлелек тәрбияләү	"Туган телдә сөйләшәбез "Ф. В. Хәзрәтова, З. Г. Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 151б.
Ноябрь 1нче атна Ноябрь 2 нче атна	Р.Батулланың «Нурбәк» экиятен уку М. Җәлилнең «Маэмай» шигырен уку	1) Әкиятне игътибар белән тыңларга өйрәтүне дәвам итү; [а], [у], [ә] сузык авазларын дөрес әйтергә күнектерү, уенчыкларда экият персонажларын танырга һәм атарга өйрәтү; 2) балаларның игътибарын үстерү; 3) экият геройлары белән кызыксыну тәрбияләү. 1) шигъри әсәрне аңлап кабул итүләренә ирешү, бармак театры элементларын өйрәтүне дәвам итү, сүз байлыгын арттыру; 2) кабул итү, хәтердә калдыру сәләтен үстерү; 3) йорт хайваннарына карата шәфкатьлелек тәрбияләү.	"Туган телдә сөйләшәбез "Ф. В. Хәзрәтова, З. Г. Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 174б. "Туган телдә сөйләшәбез "Ф. В. Хәзрәтова, З. Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 151б.
Ноябрь 3 нче атна	Ә.кариның «Тавык» шигырен уку	1) Шигъри әсәрне тыңларга өйрәтүне дәвам итү, фланелеграфта шигырь эчтәлегенә туры килгән рәсемнәр яки уенчыклар күрсәтү, кайбер фразаларны кабатлатып, балаларның сөйләмен активлаштыру; 2) балаларның игътибарын, кабул итү сәләтен, сорауларга җавап бирү осталыгын үстерү; 3) әбиләргә карата ихтирам, ярату хисләре тәрбияләү.	"Туган телдә сөйләшәбез "Ф. В. Хәзрәтова, З. Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 163б.
Ноябрь 4 нче атна	«Йомры икмәк» рус халык экиятен уку	1) Балаларны «Йомры Икмәк» экияте белән таныштыру, экиятнең эчтәлеген аңларга ярдәм итү, шар әвәләү күнекмәсен ныгыту, сорауларга җавап бирү осталыгын үстерү; 2) кабул итү сәләтен, игътибарны үстерү; 3) экиятләр белән кызыксындыру.	"Туган телдә сөйләшәбез "Ф. В. Хәзрәтова, З. Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 166 б.
Декабрь 1 нче атна	Ә. Ерикәйнең «Беренче кар» шигырен уку	1) шигъри әсәрне аңлап кабул итүләренә ирешү, әсәр аша табигать дөньясына җәлеп итү, кышкы табигать турында мәгълүмат бирү; йомшак ,ап-ак сыйфатлары хисабына сүз байлыгын арттыру һәм активлаштыру; 2) катлаулы сорауларга җавап бирү осталыкларын, хәтерен, уңай эмоцияләрен үстерү; 3) табигатькә мәхәббәт уяту.	"Туган телдә сөйләшәбез "Ф. В. Хәзрәтова, З. Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 157 б.

Декабрь 2 нче атна	Җ.Тәрҗеманованың «Йокы бабай» әкиятен сөйләү	1) әкиятнең эчтәлеген аңлап кабул итүләренә ирешү; 2) балаларның игътибарын үстерү; 3) сорауларга дөрес җавап бирү омтылышы уяту.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина б. 158 б
Декабрь 3 нче атна	Ә.Бикчәнтәеваның «Беренче адым» шигырен уку	1) балаларга шигырьнең эчтәлеген аңларга ярдәм итү, авыр әйтелешле кайбер сүзләрне дөрес әйтергә өйрәтү; 2) сорауларга җавап бирү күнекмәсен үстерү; 3) күмәк эшчәнлек күнекмәсе тәрбияләү.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина б. 154 б
Декабрь 4 нче атна	А. Алишның “ Куян кызы” әкияте белән таныштыру	1) Әкиятне аңларга, гади генә сорауларга җавап бирергә өйрәтү, сүзлек запасын баету. Кыргый хайваннар турындагы белемнәрне ныгыту. Әзер форманы кәгазьнең аерым бер өлешенә дөрес итеп ябыштырырга өйрәтү. Бәйләнешле сөйләм телен, фикерләү сәләтен үстерү. Олыларның сүзен тыңларга өйрәтү (тыңлаучанлык тәрбияләү). Хезмәт сөючәнлек, пөхтәлек тәрбияләү.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина б. 150 б
Гыйнвар 2 нче атна	Г.Таһированың «Йокла, курчак» шигырен уку	1)Шигырьнең эчтәлеген аңлап кабул итүләренә ирешү, шигырьне [ә], [ү] авазларын дөрес әйтергә күнектерү; 2. балаларның игътибарын үстерү; 3). курчакка карата кайгыртучанлык тәрбияләү. Җиһазлар: коляскада йокларга яткырылган курчак	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 162 б.
Гыйнвар 3 нче атна	«Карга әйтә» эндәшен уку	1) шигъри әсәрне аңлап кабул итүләренә ирешү, балаларның кошлар турында белемнәрен арттыру һәм ныгыту, аларның тышкы кыяфәтенә игътибар итү, сүз байлыгын арттыру; [к] һәм [к] авазларының дөрес әйтелешенә ирешү; 2) балаларның игътибарын үстерү; 3) кошлар белән кызыксыну уяту.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 156 б
Гыйнвар 4 нче атна	С. Летованың «Кар бабай» хикәясен уку	1) Күләме буенча зур булмаган әдәби әсәрне (хикәяне) күрсәтмәлелек кулланмыйча тыңлау һәм кабул итү, сорауларга аңлаешлы итеп җавап бирү осталыгын үстерүне дәвам итү, балаларның әңгәмә вакытында җиңел һәм иркен аралашуларына ирешү, сүз байлыгын арттыру; 2) игътибарны, бергәләп тыңлау күнекмәсен үстерү; 3) сүз сәнгате белән кызыксыну тәрбияләү.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 159 б

Февраль 1 нче атна	Б. Рәхмәтнең «Су» шигырен уку	1) Текстка туры китереп, хәрәкәтләр ясарга өйрәтү; [йу] аваз кушылмасын дөрес итеп әйтергә күнектерү, сүз байлыгын үстерү һәм активлаштыру; 2) кабул итү сәләтен, игътибарны, кызыксынучанлыкны үстерү; 3) гигиена күнекмәләре тәрбияләү.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 147 б
Февраль 2 нче атна	Д.Гарифуллинның «Мыраубикә» шигырен уку	1) Шигырь ярдәмендә песи белән таныштыруны дәвам итү, песи турында мәгълүматларны ныгыту һәм киңәйтү; мыр-мыр ,гыр-гыр аваз ияртемнәрен өйрәтү; 2) сорауларга җавап бирү осталыгын үстерү; 3) песиләргә карата кайгыртучанлык тәрбияләү	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 178б
Февраль 3нче атна	Ш.Маннурның «Яратам» шигырен уку	1) Шигырьнең эчтәлеген аңлап кабул итүләренә ирешү; [ә] авазын дөрес әйтергә күнектерү; 2) балаларның игътибарын, кабул итү сәләтен үстерү; 3) әти-әниләргә, туганнарга мәхәббәт тәрбияләү.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 160 б
Февраль 4 нче атна	«Карга әйтә» эндәшен уку	1) Шигъри әсәрне аңлап кабул итүләренә ирешү, балаларның кошлар турында белемнәрен арттыру һәм ныгыту, аларның тышкы кыяфәтенә игътибар итү, сүз байлыгын арттыру; [к] һәм [к] авазларының дөрес әйтелешенә ирешү; 2) балаларның игътибарын үстерү; 3) кошлар белән кызыксыну уяту.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 156 б
Март 1 нче атна	Э.Шәрифуллинаның “Иң матур Әни” шигырен уку.	1) шигъри әсәрне тыңларга өйрәтүне дәвам итү; кайбер фразаларны кабатлатып, балаларның сөйлә мен активлаштыру; 2) балаларның игътибарын, кабул итү сәләтен, сорауларга җавап бирү осталыгын үстерү; 3) әниләргә карата ихтирам, ярату хисләре тәрбияләү.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 165 б
Март 2 нче атна	«Йомры икмәк» рус халык экиятен уку.	1) балаларны “Йомры Икмәк” экияте белән таныштыру, экият- нең эчтәлеген аңларга ярдәм итү, шар әвәләү күнекмәсен ныгыту, сорауларга җавап бирү осталыгын үстерү; 2) кабул итү сәләтен, игътибарны үстерү; 3) экиятләр белән кызыксындыру.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 166 б

Март 3нче атна	«Йомры икмәк» рус халык экиятен уку.	1) экиятне тәрбияче белән бергә сөйләргә өйрәтү, аерым фраза-ларны кабатлатып, балаларның сүз байлыгын активлаштыру; 2) балаларның игътибарын, кабул итү сәләтен үстерү; 3) экият геройлары белән кызыксындыру.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 167 б
Март 4нче атна	«Кәккүк — чыпчык» уены	1) [ч] һәм [к], [қ] авазларын дөрес һәм ачык итеп әйтергә өйрәтү, сүзлекне активлаштыру; 2) балаларның эмоциональлеген үстерү; 3) фольклор әсәрләре белән кызыксыну тәрбияләүне дәвам итү.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 161 б
Апрель 1 нче атна	«Карга әйтә» эндәшен уку	1) Шигъри әсәрне аңлап кабул итүләренә ирешү, балаларның кошлар турында белемнәрен арттыру һәм ныгыту, аларның тышкы кыяфәтенә игътибар итү, сүз байлыгын арттыру; [к] һәм [к] авазларының дөрес әйтелешенә ирешү; 2) балаларның игътибарын үстерү; 3) кошлар белән кызыксыну уяту.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 156 б
Апрель 2 нче атна	“Кояш чык, чык!” эндәшен уку	1) балаларга эндәшнең эчтәлеген аңларга, сюжетны истә калдырырга ярдәм итү; 2) балаларның тыңлый белү осталыгын, уңай эмоцияләрен үстер ү; 3) күмәк эшчәнлек белән кызыксындыру.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 173 б.
Апрель 3нче атна	Д.Гарифуллинның «мыраубикә» шигырен уку	1) шигырь ярдәмендә песи белән таныштыруны дәвам итү, песи турында мәгълүматларны ныгыту һәм киңәйтү; мыр-мыр ,гыр-гыр аваз ияртемнәрен өйрәтү; 2) сорауларга җавап бирү осталыгын үстерү; 3) песиләргә карата кайгыртучанлык тәрбияләү.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 178 б.
Апрель 4 нче атна	«Теремкәй» экиятен уку	1) экият белән таныштыруны дәвам итү, сәхнәләштерү эшчәнлегенә җәлеп итү, уен барышында фразаларны дөрес әйтү осталыгын үстерү; 2) балаларның хәтерен, активлыгын үстерү; 3) экиятләр белән кызыксыну тәрбияләү.	“Туган телдә сөйләшәбез “Ф. В. Хәзрәтова, З. Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 1656.

Апрель 5 нче атна	«Тор-тор, тургай» такмагын уку	1) такмакның эчтәлеге белән таныштыру, [т] авазын дөрес әйтер гә күнектерү, аваз ияртемнәре хисабына балаларның сүз байлыгын артт ыру; 2) кабул итү сәләтен, игътибарны, хәтерне үстерү; 3) фольклор әсәрләре белән кызыксыну тәрбияләүне дәвам итү. Җиһазлар: тургай һәм чыпчык рәсемнәре, тургай һәм чыпчык тавышлары аудиоязмасы.	"Туган телдә сөйләшәбез "Ф. В. Хәзрәтова, З. Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 158 б.
Май 1 нче атна	Ш.галиевнең «Яз» шигырен уку	1) балаларның шигъри әсәрне аңлап кабул итүләренә ирешү, язгы табигать турында мәгълүмат бирү, [т] авазын, тып аваз ияртемен дөрес әйтергә күнектерү, сүз байлыгын киңәйтү һәм активлаштыру; 2) балаларның кабул итү сәләтен, игътибарын, кызыксынучанлыгын үстерү; 3) язгы табигать күренешләре белән соклану хисе тәрбияләү.	"Туган телдә сөйләшәбез "Ф. В. Хәзрәтова, З. Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 170б.
Май 2 нче атна	«Тор-тор, тургай» такмагын уку	1) Такмакның эчтәлеге белән таныштыру, [т] авазын дөрес әйтер гә күнектерү, аваз ияртемнәре хисабына балаларның сүз байлыгын артт ыру; 2) кабул итү сәләтен, игътибарны, хәтерне үстерү; 3) фольклор әсәрләре белән кызыксыну тәрбияләүне дәвам итү.	Туган телдә сөйләшәбез "Ф. В. Хәзрәтова, З. Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 171 б.
Май 3 нче атна	Кояш, чык, чык!» эндәшен уку	1) балаларга эндәшнең эчтәлеген аңларга, сюжетны истә калдырырга ярдәм итү; 2) балаларның тыңлый белү осталыгын, уңай эмоцияләрен үстер ү; 3) күмәк эшчәнлек белән кызыксындыру.	Туган телдә сөйләшәбез "Ф. В. Хәзрәтова, З. Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 173 б.
Май 4 нче атна	«Тор-тор, тургай» такмагын уку	1) такмакның эчтәлеге белән таныштыру, [т] авазын дөрес әйтер гә күнектерү, аваз ияртемнәре хисабына балаларның сүз байлыгын артт ыру; 2) кабул итү сәләтен, игътибарны, хәтерне үстерү; 3) фольклор әсәрләре белән кызыксыну тәрбияләүне дәвам итү.	Туган телдә сөйләшәбез "Ф. В. Хәзрәтова, З. Г.Шәрәфетдинова, И. Җ. Хәбибуллина 171 б.

Комплекслы – тематик план

Танып белү (сенсорика)

Вакыты	Тема	Бурычлар	Әдәбият

Сентябрь 1 нче атна	“Туп”	1) Предметларны дөрес әйтергә өйрәтү ; 2) предметларны форма буенча аера белүләрен үстерү; 3) Уенга уңай караш тәрбияләү.	Формирование Элементарных математических представлений И.А. Поморева, В.А. Позина 10 б.
Сентябрь 2 нче атна	“Туп”	1) Предметларны дөрес әйтергә өйрәтү ; 2) предметларны формасы, төсе буенча аера белүләрен үстерү; 3) Үзара ярдәм, коллективта эшли белү, түгәллек кебек сыйфатлар тәрбияләү	Формирование Элементарных математических представлений И.А. Поморева, В.А. Позина 10 б.
Сентябрь 3 нче атна	“Предметларның хәрәкәт торышы”	1) Предметларның хәрәкәт торышын билгеләргә өйрәтү ; 2) предметларны формасы, төсе буенча аера белүләрен үстерү; 3) коллективта шөгыльләнү, сорауларга җавап бирү теләге тәрбияләү.	Формирование Элементарных математических представлений И.А. Поморева, В.А. Позина 11 б.
Сентябрь 4 нче атна	“Предметларның хәрәкәт торышы”	1) предметларның хәрәкәт торышын билгеләргә өйрәтү ; 2) предметларны формасы, төсе буенча аера белүләрен үстерү; 3) коллективта шөгыльләнү, сорауларга җавап бирү теләге тәрбияләү. октябрь	Формирование Элементарных математических представлений И.А. Поморева, В.А. Позина 11 б.
Октябрь 1 нче атна	“Шар һәм куб”	1) Предметларны дөрес әйтергә өйрәтү ; 2) предметларны форма буенча аера белүләрен үстерү; 3) Уенга уңай караш тәрбияләү.	Формирование Элементарных математических представлений И.А. Поморева, В.А. Позина 11 б.
Октябрь 2 нче атна	“Шар һәм куб”	1) Шар һәм кубны аера, атый белүләрен ныгыту ; 2) предметлар белән хәрәкәтләр ясауны (тәгәри,кую) камилләштерү; 3) сорауларга җавап бирү теләге тәрбияләү.	Формирование Элементарных математических представлений И.А. Поморева, В.А. Позина 12 б.
Октябрь 3 нче атна	“Шар һәм кирпич”	1)Шар һәм кирпичне аера, атый белүләрен ныгыту ; 2) предметлар белән хәрәкәтләр ясауны (тәгәри,кую) камилләштерү; 3) үзара ярдәм, яшьтәшләре коллективында белү сыйфатлар тәрбияләү.	Формирование Элементарных математических представлений И.А. Поморева, В.А. Позина 12 б.

Октябрь 4 нче атна	“Куб һәм кирпич”	1) Куб һәм кирпичне аера, атый белүләрен ныгыту ; 2) гади корылмалар ясауны камилләштерү; 3) уенчыкларга сакчыл караш һәм уңай мөнәсәбәт тәрбияләү. ноябрь	Формирование Элементарных математических представлений И.А. Поморева, В.А. Позина 13 б.
Октябрь 5 нче атна	“Куб, шар һәм кирпич”	1) Куб, шар һәм кирпичне аера, атый белүләрен ныгыту ; 2) предметлар белән хәрәкәтләр ясауны (тәгәри,кую) камилләштерү; 3) үзара ярдәм, яшьтәшләре коллективында белү сыйфатлар тәрбияләү.	Формирование Элементарных математических представлений И.А. Поморева, В.А. Позина 14 б.
Ноябрь 1 нче атна	“Зур һәм кечкенә”	1) Зур һәм кечкенә сүзләрен куллану белүләрен ныгыту ; 2) әйләнә-тирәдәге предметларны танып белүгә кызыксынуларын үстерү; 3) әйләнә-тирәгә яхшы мөнәсәбәт тәрбияләү.	Формирование Элементарных математических представлений И.А. Поморева, В.А. Позина 15 б.
Ноябрь 2 нче атна	“Зур һәм кечкенә”	1) Зур һәм кечкенә сүзләрен куллану белүләрен ныгыту ; 2) предметлар белән хәрәкәтләр ясауны камилләштерү; 3) әйләнә-тирәгә яхшы мөнәсәбәт тәрбияләү.	Формирование Элементарных математических представлений И.А. Поморева, В.А. Позина 15 б.
Ноябрь 3 нче атна	“Зур шакмак һәм кечкенә шакмак”	1) зур һәм кечкенә сүзләрен куллану белүләрен ныгыту ; 2) гади корылмалар төзүне камилләштерү; 3) әйләнә-тирәгә яхшы мөнәсәбәт тәрбияләү.	Формирование Элементарных математических представлений И.А. Поморева, В.А. Позина 16 б.
Ноябрь 4 нче атна	“Зур шакмак һәм кечкенә шакмак”	1) зур һәм кечкенә сүзләрен куллану белүләрен ныгыту ; 2) гади корылмалар төзүне камилләштерү; 3) уен барышында балаларның үз-үзләрен дөрес тота белүләрен тәрбияләү. декабрь	Формирование Элементарных математических представлений И.А. Поморева, В.А. Позина 16 б.
Декабрь 1 нче атна	“Зур шар һәм кечкенә шар”	1) зур һәм кечкенә сүзләрен куллану белүләрен ныгыту ; 2)предметлар белән төрле хәрәкәтләр ясауны камилләштерү; 3) әйләнә-тирәгә яхшы мөнәсәбәт тәрбияләү.	Формирование Элементарных математических представлений И.А. Поморева, В.А. Позина 17 б.
Декабрь 2 нче атна	“Төрле зурлыктагы куб һәм шар”	1) төрле зурлыктагы куб һәм шарны аера белүләрен ныгыту ; 2) зурлыклары буенча предмедлар төркеме төзүне камилләштерү; 3) сорауларга җавап бирү теләге тәрбияләү.	Формирование Элементарных математических представлений И.А. Поморева, В.А. Позина 18 б.

Декабрь 3 нче атна	“Күп һәм бер”	1) саны буенча предмет төркемнәрен аера белүләрен ныгыту ; 2) балаларның игътибарын, үрн;әк буенч эшли белүләрен үстерү 3) сорауларга җавап бирү теләге, кулланылган материалга сакчыл караш тәрбияләү.	Формирование Элементарных математических представлений И.А. Поморева, В.А. Позина 19 б.
Декабрь 4 нче атна	“Бер -күп”	1) саны буенча предмет төркемнәрен аера белүләрен ныгыту ; 2) тәрбияче соравына аңлаешлы итеп җавап бирә белүләрен үстерү; 3) сорауларга җавап бирү теләге, кулланылган материалга сакчыл караш тәрбияләү.	Формирование Элементарных математических представлений И.А. Поморева, В.А. Позина 19 б.
Гыйнвар 2 нче атна	“Күп- күп”	1) “Күп” төшенчәсен өйрәтү; 2) Игътибарлылык сыйфатларын үстерү; 3) уенга уңай караш тәрбияләү.	Формирование Элементарных математических представлений И.А. Поморева, В.А. Позина 20 б.
Гыйнвар 3 нче атна	“Күп- бер, бер- күп”	1) “Күп” төшенчәсен өйрәтү; 2) Игътибарлылык сыйфатларын үстерү; 3) уенга уңай караш тәрбияләү.	Формирование Элементарных математических представлений И.А. Поморева, В.А. Позина 21б.
Гыйнвар 4 нче атна	“Зур кечкенә”	1) “Зур-кечкенә” төшенчәсен өйрәтү; 2) Игътибарлылык сыйфатларын үстерү; 3) Уенга уңай караш тәрбияләү.	Формирование Элементарных математических представлений И.А. Поморева, В.А. Позина 22б.
Февраль 1 нче атна	“Күп- аз, аз- күп”	1) Әйбернең формасын таный белергә өйрәтү; 2) Игътибарлылык сыйфатларын үстерү; 3) Уенга уңай караш тәрбияләү.	Формирование Элементарных математических представлений И.А. Поморева, В.А. Позина 22б.
Февраль 2 нче атна	“Бер – күп”	1) Әйбернең формасын таный белергә өйрәтү; 2) Игътибарлылык сыйфатларын үстерү; 3) Уенга уңай караш тәрбияләү	Формирование Элементарных математических представлений И.А. Поморева, В.А. Позина 23б.
Февраль 3 нче атна	“Бер- күп”	1)Әйбернең күләмен төркемләргә өйрәтү; 2) Игътибарлылык сыйфатларын үстерү; 3) Уенга кызыксыну тәрбияләү.	Формирование Элементарных математических представлений И.А. Поморева, В.А. Позина 24б.

Февраль 4 нче атна	“Күп- күп”	1) Зур һәм кечкенә пирамидаларны куллана белергә өйрәтү; 2) Геометрик фигуралар турында алган белемнәрен ныгыту;	Формирование Элементарных математических представлений И.А. Поморева, В.А. Позина 25 б.
Март 1 нче атна	“Күп-бер, бер-күп, күп-күп”	1)Предметларны размерлары буенча чагыштыру; 2) үсә бару тәртибендә урнаштыру күнекмәләрен системалаштыры. 3) Бер-берсенә карата хөрмәт тәрбияләү.	Формирование Элементарных математических представлений И.А. Поморева, В.А. Позина 26 б.
Март 2 нче атна	“Зур-уртача-кечкенә”	1)3 предметны бер – берсе белән чагыштырырга өйрәтү; 2) простраствода ориентлашу күнекмәләрен системалаштыру; 3) уенчыкларга карата сак караш тәрбияләү.	Формирование Элементарных математических представлений И.А. Поморева, В.А. Позина 27 б.
Март 3 нче атна	“Форма”	1)3 предметны бер – берсе белән чагыштырырга өйрәтү; 2) простраствода ориентлашу күнекмәләрен системалаштыру; 3) уенчыкларга карата сак караш тәрбияләү.	Формирование Элементарных математических представлений И.А. Поморева, В.А. Позина 28 б.
Март 4 нче атна	“Шар, шакмак”	1)3 предметны бер – берсе белән чагыштырырга өйрәтү; 2) простраствода ориентлашу күнекмәләрен системалаштыру; 3) уенчыкларга карата сак караш тәрбияләү.	Формирование Элементарных математических представлений И.А. Поморева, В.А. Позина 29 б.
Апрель 1 нче атна	“Күләм һәм төс”	1) Әйбернең күләмен һәм санын таный белергә өйрәтү; 2) Игътибарлылык сыйфатларын үстерү; 3) Уенга уңай караш тәрбияләү.	Формирование Элементарных математических представлений И.А. Поморева, В.А. Позина 30 б.
Апрель 2 нче атна	“Шар шакмак”	1)3 предметны бер – берсе белән чагыштырырга өйрәтү; 2) простраствода ориентлашу күнекмәләрен системалаштыру; 3) уенчыкларга карата сак караш тәрбияләү.	Формирование Элементарных математических представлений И.А. Поморева, В.А. Позина 29б.
Апрель 3нче атна	“Пространст вода ориентлашу”	1) Әйбернең күләмен һәм санын таный белергә өйрәтү; 2) Яңа сүзләр хисабына сүзлек запасын үстерү; 3) Уенга уңай караш тәрбияләү.	Формирование Элементарных математических представлений И.А. Поморева, В.А. Позина 30б.
Апрель 4 нче атна	“Күп- аз”	1) Әйберләрнең күп-аз икәнен таный белергә өйрәтү; 2) Игътибарлылык сыйфатларын үстерү; 3) Уенга уңай караш тәрбияләү.	Формирование Элементарных математических представлений И.А. Поморева, В.А. Позина 32 б.

Апрель 5 нче атна	“Күп аз”	1) Әйберләрнең санын таный белергә өйрәтү; 2) Игътибарлылык сыйфатларын үстерү; 3) Уенга уңай караш тәрбияләү.	Формирование Элементарных математических представлений И.А. Поморева, В.А. Позина 33 б.
Май 1 нче атна	“Күп, аз”	1) Әйберләрнең санын таный белергә өйрәтү; 2) Игътибарлылык сыйфатларын үстерү; 3) Уенга уңай караш тәрбияләү.	Формирование Элементарных математических представлений И.А. Поморева, В.А. Позина 33 б.
Май 2 нче атна	“Зур, кечкенә”	1) Әйберләрнең формасын таный белергә өйрәтү; 2) Игътибарлылык сыйфатларын үстерү; 3) Уенга уңай караш тәрбияләү.	Формирование Элементарных математических представлений И.А. Поморева, В.А. Позина 30 б.
Май 3нче атна	“Шар, куб”	1) Шар һәм шакмакны аера белү.; 2) Игътибарлылык сыйфатларын үстерү; 3) Уенга уңай караш тәрбияләү.	Формирование Элементарных математических представлений И.А. Поморева, В.А. Позина 34б.
Май 4 нче атна	“Күләм һәм төс”	1) Әйбернең күләмен һәм санын таный белергә өйрәтү; 2) Игътибарлылык сыйфатларын үстерү; 3) Уенга уңай караш тәрбияләү. V	Формирование Элементарных математических представлений И.А. Поморева, В.А. Позина 35 б.

Комплекслы – тематик план
Сынлы сәнгать (рәсем)

Вакыты	Тема	Бурычлар	Әдәбият
Сентябрь 1 нче атна	“Без ничек рәсем ясыйбыз”	Балалаларны өстәл артында дөрес утырырга өйрәтү; сайлап алу күнекмәләрен үстерү; эстетик тәрбия бирү.	Сурәтләү эшчәнлеге Һәм конструкөияләү Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре өчен эксперименталь методик кулланма Р. М. Зиннатова, Л. Ә. Гарәева, А. Г.

			Зворыкина 31 б.
Сентябрь 2 нче атна	“Төсле су”	Балалаларны краска белән таныштыру; сайлап алу күнекмәләрен үстерү; эстетик тәрбия бирү.	Интернет челтәрләреннән
Сентябрь 3нче атна	“Көзге яфраклар”	Балаларны бармак ярдәмендә яфрак рәсемен буярга өйрәтү; сайлап алу күнекмәләрен үстерү; рәсем ясауга уңай мөнәсәбәт тәрбияләү. Төс исемнәрен белүләрен ныгы-ту (кызыл, сары).2)Эстетик тәрбия бирү: абигатьнең матурлыгына игьтибар иттерү. 3)Ә. Ерикейның «Көз» шигыре белән таныштыру	Сурәтләү эшчәнлеге Һәм конструкөияләү Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре өчен эксперименталь методик кулланма Р. М. Зиннатова, Л. Ә. Гарәева, А. Г. Зворыкина 51 б.
Сентябрь 4нче атна	“Шалкан”	1)Түгәрәк формадагы предметлар-ны һәм күренешләрне сурәтләргә өйрәтү. Төс исемнәрен белүләрен ныгыту (сары яшель). Балаларның активлыгын һәм иҗат иркенлеген арттыру. Рәсем ясауга кызыксыну уяту.	Интернет челтәрләреннән
Октябрь 1 нче атна	“Миләш ботагы”	Балалаларны бармак башы белән рәсем ясарга өйрәтү; сайлап алу күнекмәләрен үстерү; эстетик тәрбия бирү.	Интернет челтәрләреннән
Октябрь 2 нче атна	“Туплар тәгәриләр”	1)Балаларда рәсем ясарга кызык-сыну уяту. 2)Балаларда төс һәм ритм хисен үстерүне дәвам итү. 3)Ярдәмчеллек тәрбияләү. Ә. Бикчәнтәеваның «Туп-туп ту-быбыз» шигырен искә төшерү.	Сурәтләү эшчәнлеге Һәм конструкөияләү Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре өчен эксперименталь методик кулланма Р. М. Зиннатова, Л. Ә. Гарәева, А. Г. Зворыкина 43б.
Октябрь 3 нче атна	“Курчак күлмәген бизибез”	1) Түгәрәк формадагы предмет-ларны ясарга өйрәтү, рәсем барышында турле төстәге каран-дашлар куллану. 2)Төсләрне аера белергә өйрәтү, (кызыл, сары, яшел, зәңгәр) 3)Рәсемне альбом битендә дөрес урнаштырырга өйрәтү. 4)Балаларда	Сурәтләү эшчәнлеге Һәм конструкөияләү Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре өчен эксперименталь методик кулланма

		төрле халык, мәдәниятына сәнгатенә соклану хисе тәрбияләү.	Р. М. Зиннатова, Л. Ә. Гарәева, А. Г. Зворыкина 45б.
Октябрь 4 нче атна			
Октябрь 5 нче атна			
Ноябрь 1 нче атна	"Тимер юл"	1)Балаларга гади предметларны ясарга өйрәтү. 2)Туры сызыклар ясау һәм аларны кисештерү алымнарын ныгыту (вертикаль, горизанталь). 3) Кулларның дөрес йөрешен координацияләү.	Сурәтләү эшчәнлеге Һәм конструкөияләү Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре өчен эксперименталь методик кулланма Р. М. Зиннатова, Л. Ә. Гарәева, А. Г. Зворыкина 57 б.
Ноябрь 2 нче атна			
Ноябрь 3 нче атна	"Чебиләрне ярма белән сыйлыйбыз"	1)Балаларга таныш булган пред-метларны мөстәкыйль ясарга өйрәтү. 2)Пропорция саклап рәсем ясарга өйрәтүне дәвам итү. 3) «Чебиләр» ял минутын искә төшерү.	Сурәтләү эшчәнлеге Һәм конструкөияләү Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре өчен эксперименталь методик кулланма Р. М. Зиннатова, Л. Ә. Гарәева, А. Г. Зворыкина 112 б.
Ноябрь 4 нче атна	"Матрешканы бизибез"	1) Матрешка уенчыгы турында балаларның белемен ныгыиу; 2) вата таякчыклары ярдәмендә рәсем ясарга өйрәтү;3) халык иҗатына кызыксыну һәм мәхәббәт формалаштыру; 4) баларда патриотлык хисләре тәрбияләү.	Интернет челтәреннән
Декабрь 1 нче атна	"Кар ява"	1) Балаларны ватылы таякчыклар ярдәмендә нокталар ясарга өйрәтү, 2) төрле табигатькүренешләре белән, төсләр белән таныштыруны дәвамитү,3) рәсем ясаганда дөрес утыруны тәрбияләү: нык иелмәскә, сул кул белән битне тотарга,4) кечкенә кул маторикасын үстерү.	Интернет челтәреннән

Декабрь 2 нче атна	“Кыш”	1 Сызыклы буялыш (мазки), рит-мик рәвештә төшерергә өйрәтү. 2 Балаларга таныш булган пред-метларны ясауны ныгыту(агач, скамейка, горка) 3Эстетик тәрбияне үстерү: тирә-як табигатькә сакчыл караш	Сурәтләү эшчәнлеге Һәм конструкөияләү Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре өчен эксперименталь методик кулланма Р. М. Зиннатова, Л. Ә. Гарәева, А. Г. Зворыкина 62 б.
Декабрь 3 нче атна	“Чыршны бизәү”	1) Халыкара Яңа ел бәйрәменә карата балалар күнелендә кызык-сыну уяту. Чыршының ботакла-рын дөрес юнәлештә күрсәтергә өйрәтү. 2 Композиция күнегүнәрен ныгы-тырга (сурәтне үзәктә урнашты-рырга» сүрәт зурлыгын кәгазь бите белен чагыштырып рәсем ясарга). 3 Балалар күңелендә матур» бизәлгән чыршы ясарага кызык-сыну уяту.	Сурәтләү эшчәнлеге Һәм конструкөияләү Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре өчен эксперименталь методик кулланма р. м. зиннатова, Л. Ә. Гарәева, А. Г. Зворыкина 68 б.
Декабрь 4 нче атна	“Гирляндалар”	1)Рәсәмнәң эчтәләген алдан уйлап ясау ниятен ахырына кадәр җиткерергә, әйберләрне форма буенча билгеләргә өйрәтергә. 2) Түгәрәк формадагы предметлар-ны һәм күренешләрне сурәтләргә өйрәтү. Төс исемнәрен белүләрен ныгыту (кызыл, яшель, зәңгәр). 3) Балаларның активлыгын һәм иҗат иркенлеген арттыру. Рәсем ясауга кызыксыну уяту.	Сурәтләү эшчәнлеге Һәм конструкөияләү Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре өчен эксперименталь методик кулланма Р. М. Зиннатова, Л. Ә. Гарәева, А. Г. Зворыкина 69 б.
Гыйнвар 2 нче атна	“Минем бияләем”	1 Яңа рәсем ясау техникасы белән таныштыру (бөке белен кулла-ньп). 2 Бөтен өслекне түгәрәкләр яисәбуйчыклар белән тутырырга өйрәтергә. 3 Җылы, йомшак, уң-сул төшенчәләрен ныгыту. В. Лифшицның «Рукавички» ши-гыре белән таныштыру.	Сурәтләү эшчәнлеге Һәм конструкөияләү Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре өчен эксперименталь методик кулланма р. м. зиннатова, Л. Ә. Гарәева, А. Г. Зворыкина 71 б.
Гыйнвар 3 нче атна	“Кышын кошлар ашатабыз”	1) балаларны традицион булмаган ысул белән ясарга өйрәтү. 2) бармак белән ясау. 3) балаларда кошларны ашатудан күтәренке кәеф булдыру	Интернет челтәре

Гыйнвар 4 нче атна	“Чана бизибез”	1 .Балаларга горизонталь линиялэр кисточка белән сызарга өйрәтү. 2 Төрле формадагы бизәкләр төшерергә өйрәтү. 3 Балалар күңелендә матур» бизәлгән чана ясарага кызык-сыну уяту.	Интернет челтәре
Февраль 1 нче атна	“ Аю баласына бизәкле чына-як”	1Декоратив эшчәнлеккә тарту, савыт силуэтын төрле бизәкләр белән бизәргә өйрәтү. 2 Түгәрәк формалы предметлар-ны бертуктаусыз хәрәкәт белән ясарга һәм сурәтне буярга. 3 Битне рәсемнәр белән тутыру осталыгын арттыру. «Өч аю» әкиятен искә төшерү.	Сурәтләү эшчәнлеге Һәм конструкөияләү Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре өчен экспериментал ь методик кулланма Р. М. Зиннатова, Л. Ә. Гарәева, А. Г. Зворыкина 48 б.
Февраль 2 нче атна	“ Матур өстәл”	1.Кисточканы дөрес итеп өч бармак белән тотарга өйрәтү 2 Бөтен өслекне түгәрәкләр я исәбуйчыклар белән тутырырга өйрәтергә. 3 Балаларда төс һәм форма хисен үстерү. Нәтиҗәгә кызыксыну тәрбияләргә	Интернет чыганакларыннан
Февраль 3нче атна	Әтигә матур чәчәкләр	1.Рәсемне төрле алымнар кулланып эшләргә өйрәтү (төшерү, ясау). 2.Төшерү,бастыруны (йөмороолган кәгазь битендән) куллануны өйрәтүне дәвам итү. 3.Рәсемне ту-лыландырырга өйрәтү. Охшашлы фикерләү формалаштыру. Якыннарына карата җылы хисләр уяту.	Сурәтләү эшчәнлеге Һәм конструкөияләү Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре өчен экспериментал ь методик кулланма Р. М. Зиннатова, Л. Ә. Гарәева, А. Г. Зворыкина 88 б.
Февраль 4 нче атна	“Тәрәзә төбендә гөлләр”	1 Сюҗетлы рәсем ясарга кызык-сыну уяту. Рәсемне кәгез битендә дөрес итеп урнаштыруны дәвам итү. 2 Табигать почмагының матурлы-гын күрә белергә өйрәтү. Бала-ларда туган якка, үсемлекләр дөньясына карата мәхәббәт хисе тәрбияләү. 3 Рәсем ясау дәресләренә кызык-сыну уяту. Балаларны тыңларга һәм гади күнекмәләрне эшләргә өйрәтү.	Сурәтләү эшчәнлеге Һәм конструкөияләү Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре өчен экспериментал ь методик кулланма Р. М. Зиннатова, Л. Ә. Гарәева, А. Г. Зворыкина 68 б.

Март 1 нче атна	“ Кояш, кояш, кояш чык”	1) Нурлары төрле якка таралган кояш рәсеме ясарга өйрәтү. 2) Сүзлек байлыгын арттыру. Предметларның сызык аша контурын билгеләргә өйрәтү. 3) Рәсемне тулылындырырга өйрәтүне дәвам итү. Төсләрне, форманы белүләрен ныгыту. 4) Балаларның активлыгын һәм иҗат иркенлеген арттыру. 5) Татар халык уены «кояш чык» белән таныштыру.	Сурәтләү эшчәнлеге Һәм конструкөияләү Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре өчен экспериментал методик кулланма Р. М. Зиннатова, Л. Ә. Гарәева, А. Г. Зворыкина 92 б.
Март 2 нче атна	“Янгыр”	1)Балаларны традицион булмаган рәсем ясау (бармак белән) техника-сы белән таныштыру. 2)Штрих, буяуларны салмак төшерергә өйрәтү.3) Рәсем ясау шөгыленә кызыксыну уяту	Сурәтләү эшчәнлеге Һәм конструкөияләү Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре өчен экспериментал методик кулланма Р. М. Зиннатова, Л. Ә. Гарәева, А. Г. Зворыкина 31 б.
Март 3 нче атна	“ Урман җәнлекләренен эзләре”	1) җәнлекләр турында балаларның белемнәрен киңәйтү һәм ны- гыту, җәнлекләрне таный һәм исемнәрен атый белергә өйрәтү; 2) фантазияне үстерү 3) кисточка белән ясарга өйрәнү Интернетресурс. Маам.ру.	Интернетресурс. Маам.ру.
Март 4 нче атна	“Сыерчык”	1) сыерчык турында балаларның белемнәрен киңәйтү һәм ны- гыту, аларны таный һәм исемнәрен атый белергә өйрәтү; 2) фантазияне үстерү 3) кул белән рәсем төшерергә өйрәнү.	Интернетресурс. Маам.ру.
Апрель 1 нче атна	“Светафор”	1 Светофор белән таныштыру һәм юл йөрү кагыйдәләрен өйрәнүгә кызыксыну уяту. 2 Балаларда бер – берсенә дустанә мөнәсәбәт тәрбияләү, сабырлык кебек күркәм сыйфатлар булдыру. 3 балаларның иҗади активлыгын, фикерләү сәләтен үстерү,сөйләм телләрен баету. 4 Светофор белән таныштыру, төп төсләр турындагы белемнәрен ныгыту.	Интернетресурс. Маам.ру

Апрель 2 нче атна	“Йолдызлы күк”	1.Балаларны маыклы таякчыклар ярдәмендә рәсем ясарга өйрәтү. 2 Кечкенә кул маторикасын үстерү. 3 Балаларда төс һәм форма хисен үстерү. Нәтиҗәгә кызыксыну тәрбияләргә	Интернетресурс
Апрель 3нче атна	“Шалкан”	Рәсәмнәң өчтәләгeн алдан уй-лап ясау ниятен ахырына кадәр җиткерергә, әйберләрне форма буенча билгеләргә өйрәтергә. Түгәрәк формадагы предметлар-ны һәм күренешләрне сурәтләргә өйрәтү. Төс исемнәрен белүләрен ныгыту (сары, яшель). Балаларның активлыгын һәм иҗат иркенлеген арттыру. Рәсем ясауга кызыксыну уяту.	Сурәтләү эшчәнлеге Һәм конструкөияләү Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре өчен эксперименталь методик кулланма Р. М. Зиннатова, Л. Ә. Гарәева, А. Г. Зворыкина 54 б.
Апрель 4 нче атна	“Аюга витаминнар”	Рәсәмнәң өчтәләгeн алдан уй-лап ясау ниятен ахырына кадәр җиткерергә, әйберләрне форма буенча билгеләргә өйрәтергә. Түгәрәк формадагы предметлар-ны һәм күренешләрне сурәтләргә өйрәтү. Төс исемнәрен белүләрен ныгыту (Сары). Балаларның активлыгын һәм иҗат иркенлеген арттыру. Рәсем ясауга кызыксыну уяту.	Сурәтләү эшчәнлеге Һәм конструкөияләү Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре өчен эксперименталь методик кулланма Р. М. Зиннатова, Л. Ә. Гарәева, А. Г. Зворыкина 58 б.
Апрель 5 нче атна	“Балыклар”	Балаларны бармак башлары ярдәмендә рәсем ясарга өйрәтү; көнкүреш күнекмәләрен үстерү; эстетик тәрбия бирү.	Интернет челтәреннән
Май 1 нче атна	“Кызыл камка”	1. Балаларга рәсем ясау барышында төрле алымнар кулланырга өйрәтү (пумала белән ясау, печать). 2.Балаларны төсләр белән таныштыруны дәвам итү. 3.Табигаткә карата кызыксыну уяту һәм үз иҗатларында чагылдыру.	Сурәтләү эшчәнлеге Һәм конструкөияләү Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре өчен эксперименталь методик кулланма Р. М. Зиннатова, Л. Ә. Гарәева, А. Г. Зворыкина 119 б.
Май 2 нче атна	“Мимоза чәчәге”	1.Бармак белән ясау техникасын ныгыту.2.Төс исемнәрен белүләрен ны-гыту, төсмерләр белән таныш-тыру. Сурәтләнүче предметка туры килгән төсне сайлап алырга өйрәтү. 3.Үз эшләренә нәтиҗә ясату.	Сурәтләү эшчәнлеге Һәм конструкөияләү Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре өчен эксперименталь методик кулланма Р. М. Зиннатова, Л. Ә. Гарәева, А. Г. Зворыкина 115 б.

Май 3 нче атна	“Яшел үлән”	1.Кисточканы дөрес тотарга өйрәтү, кыска туры линияләр ясарга өйрәтү. 2..Балаларны төсләр белән таныштыруны дәвам итү. 3.Табигаткә карата кызыксыну уяту һәм үз иҗатларында чагылдыру.	Сурәтләү эшчәнлеге Һәм конструкөияләү Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре өчен эксперименталь методик кулланма Р. М. Зиннатова, Л. Ә. Гарәева, А. Г. Зворыкина 32 б.
Май 4 нче атна	“Матур әләм”	Тоташ сызык белән турыпочмаклык ясарга өйрәтү. Турыпочмак формасын буярга өйрәтүне дәвам итү. Балаларда төс һәм форма хисен үстерү. Нәтиҗәгә кызык-сыну тәрбияләү.	Сурәтләү эшчәнлеге Һәм конструкөияләү Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре өчен эксперименталь методик кулланма Р. М. Зиннатова, Л. Ә. Гарәева, А. Г. Зворыкина 102 б.

Комплекслы – тематик план
Сынлы сәнгать (әвәләү)

Вакыты	**Тема**	**Бурычлар**	**Әдәбият**
Сентябрь 1 нче атна	“Әвәләргә өйрәнәбез”	1) Пластилинның үзлекләре белән (йомшак, кисәкләргә аерырга, әвәләргә мөмкин) таныштыруны дәвам итү. 2) Балаларда әвәләү шөгыленә кызыксыну тәрбияләү. 3) Балаларны пөхтә, матур эшләргә өйрәтү.	Сурәтләү эшчәнлеге Һәм конструкөияләү Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре өчен эксперименталь методик кулланма Р. М. Зиннатова, Л. Ә. Гарәева, А. Г. Зворыкина 31 б.

Сентябрь 2 нче атна	“Тылсымлы таякчык”	1)Балаларны балчык йомарла-мыннан кечерәк кисәкне аерып алырга, балчыкны кул белән ту-рыга тәгәрәтеп әвәләргә өйрәтү. 2) Балаларда уйнау теләге булдыру. 3)Әвәләү барышында пөхтәлек тәрбияләү. Балаларның сүзлек запасын баету: тигез,туры.	Сурәтләү эшчәнлеге Һәм конструкөияләү Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре өчен эксперименталь методик кулланма Р. М. Зиннатова, Л. Ә. Гарәева, А. Г. Зворыкина 37 б.
Сентябрь 3 нче атна	“Аюга күчтәнәч”	1)Балаларны балчык йомарла-мыннан кечерәк кисәкне аерып алырга, балчыкны кул белән ту-рыга тәгәрәтеп әвәләргә өйрәтүне дәвам итү. 2) Балаларда сюжетлы уеннар уйнау теләген булдыру. 3) Балаларда бер-берсенә ярдәм итү теләген үстерү. Балаларны Р. Харисның «Лап-лап» дигән шигыре белән таныштыру	Сурәтләү эшчәнлеге Һәм конструкөияләү Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре өчен эксперименталь методик кулланма Р. М. Зиннатова, Л. Ә. Гарәева, А. Г. Зворыкина 33 б.
Сентябрь 4 нче атна	“Куянны сыйлыйбыз”	1)Шар ясый белү осталыгын ныгыту, турыга әвәләп, “колб.” ясарга өйрәтү .2) өлешләрне сылап ябышт. Өйр 3).әвәл.эшч.кызык, балаларда хайваннарга кара-та, ярдәмчелек, мәхәббәт хисләре уяту тәрбияләү.	Сурәтләү эшчәнлеге Һәм конструкөияләү Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре өчен эксперименталь методик кулланма Р. М. Зиннатова, Л. Ә. Гарәева, А. Г. Зворыкина 82 б.
Октябрь 1 нче атна	“Керпе өчен алмалар”	1)Пластилинны кул белән тәгәрәтеп әвәләү. 2)Балаларда туган як табигате, хайваннарыны белән танышу теләген уяту. 3) Балаларда үз эшләренең нәтиҗәсенә шатлану хисе булдыру.	Сурәтләү эшчәнлеге Һәм конструкөияләү Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре өчен эксперименталь методик кулланма Р. М. Зиннатова, Л. Ә. Гарәева, А. Г. Зворыкина 42 б.
Октябрь 2 нче атна	“Пирамидалар”	1)Бер үк төрле формадагы берничә өлештән торган гадирәк предметларны тоташтырыга өйрәтү. 2)Балчыкны кул белән түгәрәкләп тәгәрәтергә өйрәтүне дәвам итү; форманың кырыйларын бармак очлары белән чеметеп тотарга өйрәтү. 3) Балаларда пөхтәлек, әвәләргә теләк тәрбияләү.	Сурәтләү эшчәнлеге Һәм конструкөияләү Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре өчен эксперименталь методик кулланма Р. М. Зиннатова, Л. Ә. Гарәева, А. Г. Зворыкина 44б.

Октябрь 3нче атна	“Аумас курчак”	1)Балаларны бер формадан торган, әмма төрле зурлыктагы бер-берсенә тыгыз тоташтырып уенчык әвәләргә өйрәтү. 2) Үз эшеңне уйлап башкарырга өй-рәтү. Балаларда төс һәм форма хисе үстерүне дәвам итү. 3) Пөхтәлек, мөстәкыйльлек булдыру	Сурәтләү эшчәнлеге Һәм конструкөияләү Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре өчен экспериментал методик кулланма Р. М. Зиннатова, Л. Ә. Гарәева, А. Г. Зворыкина 72 б.
Октябрь 3нче атна			
Октябрь 4нче атна			
Ноябрь 1 нче атна	“Маштнага тәгәмәчләр”	1)Тугәрәкләп әвәләү алымын ныгыту, 2) Әзер детальлләрне бер берсенә ябыштырырга өйрәтү. Эшне ахырга җиткерү 3) Пластилин белән шөгылгә уңай караш тәрбияләү.	Интернет челтәренән
Ноябрь 2 нче атна	“Песи өчен йомгаклар”	1) Уч төбендә әвәләуне ныгыту. 2) Кул чукларынын физик усешен ныгыту.3) Уенчыкларга карата сакчылкараштәрбияләү.	Интернет челтәренән
Ноябрь 3 нче атна	“Әтәчне сыйлыйбыз”	1) Пластилиннан әвәләнгән түгәрәкләрне картонга ябыштырырга өйрәтүне дәвам итү. 2) Пластилин белән эшләхгә карата кызыксыну тәрбияләү. 3)Вак моториканы ныгыту	Интернет челтәренән
Ноябрь 4 нче атна	“Матрешка”	1) Балаларны матрешкалар белән таныштыруны дәвам итү. 2) тозлы камыр белән эшләргә өйрәтү, 3) Бармак белән басып кечкенә деталлэрне камырга яябыштырырга өйрәтү, 4) Кечкенә кул маторикасын үстерү, пластилин белән шөгылгә уңай караш тәрбияләү.	Интернет челтәренән
Декабрь 1 атна	“Кар ява”	1) Балаларны зур кисәкле пластилиннан кечкенә кисәкләр чеметеп алырга өйрәтү, кечкенә пластилин кисәкләрен бармак белән басып тигез арада картонга ябыштыруны ныгыту, 2) балаларда пластилин белән эшләүгә кызыксынучанлык, кечкенә кул маторикасын үстерү. 3)балаларда матурлык хисе тәрбияләү.	Интернет челтәреннән

Декабрь 2 атна	“Кар бабай”	1) Балалрны кышкы вакытның үзенчәлекле якларын әйтергә, пластилиннан карбабай әвәләргә өйрәтү; 2) зур кисәкне өч төрле зурлыктагы кисәкләргә бүлергә (зур , уртанчы, кечкенә), төсләрен аеруны үстерү, 3) ясарга теләгәне азакачаклы җиткерергә, мүстәкыйллекне үстерү.	Сурәтләү эшчәнлеге Һәм конструкөияләү Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре өчен эксперименталь методик кулланма Р. М. Зиннатова, Л. Ә. Гарәева, А. Г. Зворыкина 67 б.
Декабрь 3 атна	“Яшел чыршы”	1 Сүрәтне өлешләр буйлап төзергә өйрәтергә (озын, тигез кәүсә, кыска ботаклар). Балаларны бизәү плас-тиналар әвәләргә һәм чыршы сүрәтен рәсем шөгелендә төшерергә хәзерләргә. 2 Балаларда үзләре тудырган су-рәттән шатлык хисләре уяту. Пөхтә эш күнекмәләрен формалаштыру.3 Татар шагыйре Р. Вәлиеваның «Яңа ел» шигыре белән таныштыру.	Сурәтләү эшчәнлеге Һәм конструкөияләү Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре өчен эксперименталь методик кулланма р. м. зиннатова, Л. Ә. Гарәева, А. Г. Зворыкина 74 б.
Декабрь 4 атна	“Чыршыга уенчык”	1) Балаларны үз теләкләре буенча уенчык әвәләргә өйрәтү, аның төп өлешләрен күрсәтергә өйрәтүне дәвам итү. Әвәләү ысуларын ныгыту. Үзләренең эшләренә нәтиҗә ясарга өйрәтү. Эш барышында балаларда сабырлык, пөхтәлек хисен тәрбияләү.	Сурәтләү эшчәнлеге Һәм конструкөияләү Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре өчен эксперименталь методик кулланма р. м. зиннатова, Л. Ә. Гарәева, А. Г. Зворыкина 68 б.
Гыйнвар 2 нче атна	“Шарф”	1)Балаларны пластилин йомарла-мыннан кечерәк кисәкне аерып алырга, балчыкны кул белән ту-рыга тәгәрәтеп әвәләргә өйрәтү.2) Балаларда уйнау теләге булдыру, бармаклра белән басып таякчыкларны шарф формасына кертү.3)Әвәләү барышында пөхтәлек тәрбияләү. Балаларның сүзлек запасын баету: тигез,туры.	Сурәтләү эшчәнлеге Һәм конструкөияләү Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре өчен эксперименталь методик кулланма р. м. зиннатова, Л. Ә. Гарәева, А. Г. Зворыкина 62 б.
Гыйнвар 3 нче атна	“Мин—куңелле чыпчык”	1.Балалрның күңелләрен күтәрү, кош әвәләү теләге булдыру. 2.Берничә кисәктән торган пред-метлар ясарга өйрәтүне дәвам итү. 2-3 кисәктән торган предметлар-ны, бер берсенә кысып ябыштыру юлы белән әвәләргә, бармак очла-ры белән чеметеп ясарга (кыйрык, бырыны) өйрәтү. 3.Балларда кошларга карата сак-чылкараштәрбияләү	Сурәтләү эшчәнлеге Һәм конструкөияләү Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре өчен эксперименталь методик кулланма Р. М. Зиннатова, Л. Ә. Гарәева, А. Г. Зворыкина 96 б.

Гыйнвар 4 нче атна	“Кар йомарламнары”	1)Баларны пластилинны шар рэвешенә китерергә өйрәтү 2)Балаларда үзләре тудырган су-рәттән шатлык хисләре уяту. Пөхтә эш күнекмәләрен формалаштыру.	Интернет челтәреннән
Февраль 1 нче атна	“Әбием өчен кәсә”	1. Халык иҗаты әйберләре аша балаларны төрле халык мәдәнияте белән таныштыруны дәвам итү. Төрле халыкларның сәнгать әйберләренә, мәдәниятына соклану. Касә әвәләргә, аны бизәргә өйрәтү. 2. Балаларда уен ниятен үстерергә. 3. Балаларда өлкән кешеләргә ка-рата ярату, хөрмәт хисе үстерү. Р. Вәлиеваның «Әбиләргә бара-быз» шигырен искә төшерү.	Сурәтләү эшчәнлеге Һәм конструкөияләү Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре өчен эксперименталь методик кулланма Р. М. Зиннатова, Л. Ә. Гарәева, А. Г. Зворыкина 59 б.
Февраль 2 нче атна	“Өстәл”	1) Балаларны кул белән ту-рыга тәгәрәтеп таякчыклар, әвәләргә, ясаган әйберне аккуратно алып куярга өйрәтү. 2. Балаларда уйнау теләге булдыру, бармаклра белән басып таякчыкларныә өстенә картоннан киселгән квадратлар куеп өстәл формасына кертү. 3. Әвәләү барышында пөхтәлек тәрбияләү. Балаларның сүзлек запасын баету: тигез,туры.	Интернет челтәреннән
Февраль 3 нче атна	“Самолет”	1)Биремгә карап конструкцияне үз-гәртергә өйрәтү. Һава транспорты әвәләргә өйрәтүне ныгыт (самолет). Әвәләү ысуллары турындагы күзаллауларын ныгы-ту. Эшнең нәтиҗәсен күрүдән шатлык хисе уяту. Әтиләрне үз кулары белән эшләнгән бүләк белән табрикләү.	Сурәтләү эшчәнлеге Һәм конструкөияләү Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре өчен эксперименталь методик кулланма Р. М. Зиннатова, Л. Ә. Гарәева, А. Г. Зворыкина 85б.
Февраль 4 нче атна	“Гөл савыты”	1 Балаларны төрле зурлыктагы савыт ясарга өйрәтү, тәгәрәтү, чеметү алымын куллану. 2 Балаларда төс һәм форма хисен үстерү. 3 Гөлләргә карата сак караш тәрбияләү	Сурәтләү эшчәнлеге Һәм конструкөияләү Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре өчен эксперименталь методик кулланма Р. М. Зиннатова, Л. Ә. Гарәева, А. Г. Зворыкина 64б.

Март 1нче атна	“Әниемә күчтәнәч”	1) Бармак белән эшләп, тирәнәйтүче рельеф кулланып эшләнмәне бизәргә өйрәтү. 2) Балчыкны кул белән тәгәрәтеп әвәләү, шарны басып изү. 3) Балчык белән пөхтә эш итү кү-некмәләрен ныгыту. 4) Әвәләү күнекмәләрен ныгыту әти-әниләргә карата ихтирам хисе тәрбияләү.	Сурәтләү эшчәнлеге Һәм конструкөияләү Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре өчен эксперименталь методик кулланма Р. М. Зиннатова, Л. Ә. Гарәева, А. Г. Зворыкина 59 б.
Март 2 нче атна	“Кояш”	1) Балаларны берничә кисәктән торган катлаулы булмаган предметлар (кояш) әвәләргә өйрәтү ; 2) Пластилин кисәкләрен туры һәм әйләнүле хәрәкәтләр белән әвәләү, картонга ябыштырырга өйрәтү; 3) Әвәләүгә кызыксыну уяту, игътибарлылык тәрбияләү, башлаган эшне ахырына кадәр җиткерергә өйрәтү, пластилин белән чиста-пөхтә эшләргә күнектерү.	Интернетресурс. Маам.ру.
Март 3нче атна	“Аю уенчыгы”	1) Балаларны төрле ысуллар кул-ланып уенчыклар әвәләргә өйрәтү. 2) Балаларда форма һәм пропоция хисе тәрбияләү. 3)Уенчыкларга карата сакчыл караш тәрбияләү.	Сурәтләү эшчәнлеге Һәм конструкөияләү Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре өчен эксперименталь методик кулланма Р. М. Зиннатова, Л. Ә. Гарәева, А. Г. Зворыкина 90 б.
Март 4 нче атна	“Сыерчык оясы”	1) Балаларны сыерчык, чыпчык белән таныштыруны дәвам итү. 2) сыерчык оясын ясап бетерегә ярдәм итү. 3) Балаларда кошларгаа кара-та, ярдәмчелек, мәхәббәт хисләре уяту. Интернетресурс. Маам.ру.	Интернетресурс. Маам.ру.
Апрель 1 нче атна	“Светафор”	1Балаларны пластилин йомарламыннан кечерәк кисәкне аерып алырга,пластилинны кул белән тәгәрәтеп әвәләргә өйрәтү. 2 Баларда уйнау теләге булдыру. 3 Әвәләү барышында пөхтәлек тәрбияләү, баларның сүзлек запасын баету.	Интернетресурс. Маам.ру.

Апрель 2 нче атна	“Ракета”	1 Биремгә карап төзүне үзгәртергә өйрәтү. 2 Һава транспорты әвәләргә өйрә-түне ныгыту (ракета). 3 Әвәләү ысуллары турындагы күзаллауларын ныгыту. 4 Эшнең нәтиҗәсен күрүдән шат-лану хисләре уяту.	Интернетресурс.
Апрель 3 нче атна	“Йомыры икмәк”	1) балаларны рус халык әкияте белән таныштыру, әкиятнең эчтәлеген аңларга ярдәм итү. Түгәрәк әвәләү күнекмәләрен ныгыту. Бармак очлары белән йомшартып, түгәрәкләп тәгәрәтеп әвәләү ысулларын ныгыту, үстерү. 2) әкият геройлары белән кызыксындыру, кабул итү сәләтен, игътибарны үстерү. 3) чиста, пөхтә итеп эшләүләренә ирешү, әвәләгән әзер эшләрен күреп шатлану хисләре алулары.	Интернет чыганакларыннан “Сабыйга. Ру”
Апрель 4 нче атна	“Витаминнар”	1 Баларга витаминнарның сәләмәтлеккә файдасы турында аңлату 2Балаларны төрле зурлыктагы түгәрәк формаларны әвәләргә өйрәтүне дәвам итү. 3 Балаларның уйнау теләген арттыру.	Интернет чыганакларыннан
Апрель 5 нче атна	“Балыклар”	1 Баларны традицион булмаган әвәләү ысуллары белән таныштыруны дәвам итү-пластилинны басып формага китерү.2 Кечкенә кул маторикасын үстерү, эшләү теләге, түземлек тәрбияләү.3 Балаларга тирә як табигатькә сак караш тәрбияләү.	Интернет чыганакларыннан
Май 1 нче атна	“Корт (гусеница)	Балаларны ике өлештән тор-ган төрле предметлар әвәүләргә өйрәтүне дәвам итү. Предметлар-ны куплек санда эәйтергә өйрәтү. •Табигатьтә бөҗәкләрне күзәтергә кызыксыну үстерү. • Балаларда иҗади күзаллаулар булдыру.	Сурәтләү эшчәнлеге Һәм конструкөияләү Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре өчен экспериментель методик кулланма Р. М. Зиннатова, Л. Ә. Гараева, А. Г. Зворыкина 90 б.
Май 2 нче атна	“Чәчәк”	Турыга әвәләү алымын кулланып колбасага охшаш өйберләр ясарга өйрәнүне дәвам итү. Кечкенә кисәкләр өзеп ала белү алымы белән эшләүне үстерү.Әвәләү шөгыленә кызыксыну тәрбияләү.	Интернет чыганакларыннан

Май 3 нче атна	“Җир җиләге”	Алда өйрәнгән алымнарны (тәгәрәтү, тартып чыгару,өлешләрне беркетү, шомарту) кулланып әвәли белүне ныгыту.	Интернет чыганакларыннан
Май 4 нче атна	“Нәрсә ошый шуны әвәлә”	Балаларны шөгыльләрдә, экскурсия вакытында алган белемнәрен, әвәләүдә куллана белергә өйрәтү. Балалар кичерешләрен үз иҗатларында чагылдыра алуларына ирешү. Алдан өйрәнгән алымнар буенча, балаларның кызыклы сурәт барлыкка китерү омтылышын үстерү.	Сурәтләү эшчәнлеге Һәм конструкөияләү Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре өчен экспериментал ь методик кулланма Р. М. Зиннатова, Л. Ә. Гараева, А. Г. Зворыкина 119 б.

2.2Белем бирү өлкәләре

2.2.1 “Физик үсеш” белем бирү өлкәсе

«Сәламәтлек» белем бирү өлкәсе эчтәлеге балаларныңсәламәтлекләрен саклау, аларда сәламәтлек культурасынигезләрен формалаштыру максатларын тормышка ашыруга юнәлтелә һәм белем бирү бурычларын билгели.

Балаларның физик һәм психик сәламәтлекләрен саклауһәм ныгыту; учреждение төрен һәм тибын, булган шартларны,төркем тулылыгын, балаларның сәламәтлек һәм үсеш торышыүзенчәлекләрен, шулай ук төбәкнең климатик шартларын һәмел фасыллары үзенчәлекләрен исәпкә алып, бала организмынсистемалы чыныктыруга, хәрәкәтләрнең төп төрләре формалашуга һәм камилләшүгә шартлар тудыру.

Культура-гигиена процедураларының төп алгоритмнарыбелән таныштыру.

Балаларны гигиена процедураларын аңлы һәм мөстәкыйльрәвештә башкарырга гадәтләндерү. Сабынны дөрес куллану,кулларны, битне, колакларны чиста юу; юынгач коры итепсөртенү, сөлгене урынына элү, тарак һәм кульяулык кулланукүнекмәләрен формалаштыру.

Өстәл янында үз-үзеңне дөрес тотуның иң гади күнекмәләрен формалаштыру: аш һәм чәй кашыкларын, чәнечке,салфетканы дөрес куллану.

Ипине вакламаска, азыкны түкми-чәчми ашарга, ризыкны авызны ябып чәйнәргә, ашап туйгач рәхмәт белдерергәкүнектерү

Милли ризыклар: токмачлы аш, шулпалы пилмән, чумарашы, сөтле чәй һ. б. белән таныштыру.

Файдалы һәм зарарлы азык-төлек турында күзаллау булдыру; яшелчәләр һәм җиләкҗимеш, кеше организмы өченфайдалы сөт ризыклары: каймак, катык, эремчек һ. б. беләнтаныштыру.

Сәламәтлекнең әһәмиятен аңлату, сәламәт яшәү рәвешетәрбияләү өчен шартлар тудыру. Үз сәламәтлегеңә һәм якынкешеләреңнең сөламәтлегенә сакчыл караш тәрбияләү.

Көндәлек тормышта гигиена күнекмәләрен үтәүгә һәмпөхтәлек булдыруга ихтыяҗ формалаштыру.

«Физик культура» белем бирү өлкәсе

«Физик культура» белем бирү өлкәсе эчтәлеге балаларда физик культура өгыльләренә кызыксыну һәм аңлы караш, гармонияле физик үсеш формалаштыру максатларын тормышка ашыруга юнәлтелә һәм белем бирү бурычларынбилгели.

Хәрәкәтле уеннарда балаларның хәрәкәт активлыгын формалаштыру.

Шуышу, үрмәләү күнекмәләрен үстерүче уеннарны, тупныыргыту һәм тотып алу уеннарын хуплау. Акрынлап катлаулырак кагыйдәле һәм хәрәкәтләр алмашынулы уеннар уйнаргаөйрәтү.

Уен үрнәкләре:

-Йөрүле һәм йөгерүле уеннар: «Миңа таба йөгерегез»,«Песи һәм тычканнар», «Маэмай», «Флаг янына йөгерегез»,«Аю урманында», «Кетәклектә төлке», «Атлар», «Такси»,«Түгәрәктә».

-Сикерүле уеннар: «Инеш аша», «Күбәләкне тот», «Чыпчыклар һәм песи», «Түмгәктән түмгәккә».

-Шуышулы, үрмәләүле уеннар: «Тавык һәм чебиләр»,«Йорт куяннары».

-Тупны ыргыту һәм тотып алу уеннары: «Туплар», «Кызыл, зәңгәр...», «Төз ыргыт», «Тот, ыргыт,төшермә...».

-Әйләнә-тирәдә ориентлашуга уеннар: «Чыпчыклар һәмавтомобиль», «Трамвай», «Үз төсеңне тап», «Үз өеңне тап»

-Аз хәрәкәтле уеннар: «Машина килә», «Куык», «Тигез юлбуйлап», «Кошчыклар».

«Куркынычсызлык» белем бирү өлкәсе

«Куркынычсызлык» белем бирү өлкәсе эчтәлеге уз тормышыңның куркынычсызлыгы нигезләрен һәм экологик аң(әйләнә-тирә дөнья куркынычсызлыгы) алшартларын формалаштыру максатларын тормышка ашыруга юнәлтелә һәм белем бирү бурычларынбилгели.

Балаларны балалар бакчасында үз-үзләрен тотуның иң гадикагыйдәләре белән таныштыру.

Тормышта була торган куркыныч чыганаклары (кайнар су,ут, кисә һәм чәнчи торган очлы предметлар, электр приборлары һ. б.) турында беренчел күзаллаулар булдыру.

Бассейн һәм сулыкларда коенганда сак булырга күнектерү.

Юлларда хәвеф-хәтәрсез йөрү тәртибе формалаштыру

Балаларны юлларның машиналар һәм җәяүлеләр йөри торган өлешләре (тротуар) белән таныштыру; светофорның. Кызыл, сары һәм яшел төсләренең мәгънәләрен аңларга ярдәмитү. Күрү сигналлары ярдәмендә йөрергә өйрәтү.Юл йөрү кагыйдәләрен өйрәнү өчен кирәкле булган ситуация һәм обьектларны аерып карау, урам, транспорт чаралары турында бербөтен күзаллау формалаштыру.

Хәрәкәт итү чараларының атамалары һәм аларны файдалану максатлары белән таныштыру. Җиңел һәм йөк машиналарының охшаш һәм аермалы якларын табарга, мөһимдетальләрен (автомобильдә: кабина, руль, тәгәрмәчләр һ. б.),тору урынын (тәрәзә артында, биек, ерак) әйтә белергәөйрәтү. Хәрәкәт итү чараларының (трамвай, роллейбус, автобус) кайбер охшаш якларына игътибар итәргә, аларны аерымүзенчәлекләре, бурычлары буенча төркемли белергә күнектерү

Транспорт төрләре (җир өсте, су, һава һ. б.) турында беренчел күзаллаулар булдыру.

Тавыш чыганагының (хәрәкәт итә торган транспорт, автомобиль сигналы, ветофорның яшел төсе вакытындагы тавышсигналы һ. б.) урынын билгели белү, төрле яңгырашлы тавышны кабул итү, хәрәкәт итүче самолёт, поезд, трамвай һ. б. ныңтавышларын аера белү күнекмәләрен үстерү. Ишетү игътибарлылыгын үстерү.

Өлкәннәр хезмәте (машина йөртүче, ЮХИДИ инспекторы,кондуктор (билет сатучы) һ. б.) турында күзаллау формалаштыру, аларның эш-гамәлләренә һәм эш нәтиҗәләренә игьтибар итү.«Автобус», «Трамвай», «Такси» һ. б. сюжетлы-рольле уеннар үсеше өчен предметлы-уенлы мохит булдыру; балаларгаобразлы уенчыкларны, аларны лмаштыручы предметларны, уен мохите тудыра торган модульләрне иркен кулланумөмкинлеге бирү.

Сюжетлы-рольле уеннарны, яки шәхси, аерым бер уеннымөстәкыйль оештыруны хуплау.Балалар арасында роль алу, рольләр бүлешү, уеннарда берләшә белү һәм рольдә аралашу осталыкларын үстерү;җәмәгать транспортында аралашу культурасы белән бәйле рольле репликаларны хуплау.

Балаларның дидактик материал белән булган мөстәкыйльуеннарына шартлар тудыру. Су һәм ком белән (көймәчекләрҗибәрү, юллар төзү һ. б.) уйнауларны хуплау. Хәрәкәтле уен(«Чыпчыклар һәм автомобиль», «Поезд» һ. б.) кагыйдәләренүтәргә өйрәтү

Өч тәгәрмәчле велосипедта турыга, түгәрәк буйлап, борылышлар ясап йөрергә өйрәтү.

Әдәби әсәрләр эчтәлеген балаларның үз тәҗрибәләре,көндәлек тормышлары һәм әйләнә-тирәләре белән бәйли белүләренә ирешү. Баланың «Ә минем өемдә мондый машинабар» тибындагы җөмләләренә актив җавап бирү.

Балаларның инициативалы сөйләмен үстерү, хәрәкәт итүчаралары турында күзаллауларын киңәйтү һәм ачыклау максатыннан, мөстәкыйль карау өчен төрле рәсемле китаплар,реклама буклетлары, техник уенчыклар тупланмасын караргамөмкинлек бирү; балаларның сорауларын хуплау.

Әйләнә-тирәдә гади закончалыклар һәм бәйләнешләр булуына игътибар итү, мәсәлән, әгәр караңгы икән - ут кабызырга, урамда тайгак икән - кеше үтеп йөри торган җирләрдә комсибәргә һ. б.

2.2.2. “Социаль-коммуникатив үсеш” белем бирү өлкәсе

«Социальләштерү» белем бирү

«Социальләштерү» белем бирүөлкәсе эчтәлеге балаларныңсоциаль характердагы беренчел күзаллауларынүзләштерү һәм балаларны социаль мөнәсәбәтләр системасына кертүмаксатларын тормышка ашыруга юнәлтелә һәм белем бирүбурычларын билгели.

Тирә-юньдәгеләргә карата кызыксыну һәм дусларчамөнәсәбәт тәрбияләү. Туган телдә ышанычлы аралашу шартлары тудыру. Әйләнә-тирә дөнья, туган шәһәр (авыл), республика вакыйгалары турындагы төрле мәгълүмат чыганагыбуларак, балаларның өлкәннәр белән аралашуга ихтыяҗынхуплау.

Культуралы аралашу күнекмәләре булдыру (әңгәмәдәшенең милләтенә карап, ачык йөз белән шул телдә исәнләшүһәм сабуллашу; үтенеч, тәкъдимнәрне әдәпле итеп белдерү;ярдәм, сый-хөрмәт өчен рәхмәт белдерү; яшьтәшенә исемебелән ягымлы итеп эндәшү, килешмәү яки канәгать булмауныәдәпле генә аңлата белү).

Балаларны республиканың истәлекле төп бәйрәмнәребелән таныштыру. Балалар бакчасы тормышы, республикадагы, илдәге вакыйгаларга мөнәсәбәтле булу хисе тәрбияләү.

Әйләнә-тирә тормыш, әдәби әсәрләр һәм мультфильмнарның эчтәлегеннән чыгып, күңеленә ошаган ике-өч бала белән уеннар оештыра; «Чәкчәк пешерәбез» һ. б. типтагы уенкүнегүләрендә уен гамәлләрен башкара белергә өйрәтү.

Балаларның тормыш тәҗрибәсен, предметлы-уенлы мохитне, уйнау культурасын баетып, татар һәм рус халыкларыныңкөндәлек тормышын чагылдыра торган сюжетлырольле уеннар оештыру өчен шартлар булдыру. Балаларга уен өчен мөстәкыйль рәвештә милли уенчыклар, бизәнү-ясану әйберләре,киемнәр һ. б. сайларга ярдәм итү.

Персонаж белән бәйләнешкә керүнең беренче тәҗрибәсен(курчак Алсу концерт күрсәтә), өлкәннәр белән аралашудаирәсен киңәйтү (әби авылга кунакка чакыра) юлы белән,сәхнәләштерелгән уеннарга кызыксыну уяту.

Авазлар белән башкарыла торган уен-гамәлләргә җавапбирү, татар композиторлары музыкасы астында һәм яңгыраган сүзгә (татар поэзиясе һәм кече фольклор әсәрләрендәге) хайван һәм кошларга охшатып хәрәкәтләр ясау теләгеуяту.

Халык уенчыклары, курчак театры персонажлары, музыкаль уенчыклар (курай, армун һ. б.) белән күңел ачу уеннарыоештыру.

Гаилә әгъзалары (әти-әни, бабай-әби, абый-эне, апа-сеңел),аларның исемнәре, бер-берләрен кайгырту ысуллары турындакүзаллаулар формалаштыру; өлкәннәрнең үтенеч

һәм йомышларын үтисе, гаилә әгъзалары белән уртак хезмәттә катнашасыкилү теләкләрен хуплау. Ата-ана һәм башка якын кешеләргәкарата игътибарлы мөнәсәбәт тәрбияләү.

«Хезмәт» белем бирү өлкәсе

«Хезмәт» белем бирү өлкәсе эчтәлеге балаларда хезмәткәуңай мөнәсәбәт формалаштыру максатын тормышка ашыруга юнәлтелә һәм белем бирү бурычларын билгели.

Кече фольклор жанрлары ярдәмендә балаларда хезмәтэшчәнлеге турында кайбер күзаллаулар формалаштыру. Балаларның үз-үзләренә хезмәт күрсәтү һәм хезмәт эшчәнлекләре (хуҗалык-көнкүреш хезмәте, табигатьтәге хезмәт) барышында татар халык мәкальләрен файдалану.

Әти-әниләрнең балалар аңлый торган һөнәрләре (табиб, сатучы, шофёр, төзүче һ. б.) белән таныштыру.

2.2.3. “Танып - белү үсеше” белем бирү өлкәсе

«Танып белү» белем бирү өлкәсе эчтәлеге балаларда танып белү ихтыяҗларын һәм акылны үстерү максатларынтормышка ашыруга юнәлтелә һәм белем бирү бурычларынбилгели.

Баланы үзе яши торган урам, шәһәр (авыл) исемнәренәйтергә өйрәтү. Әйләнә-тирә (шәһәр яки авылның төп объектлары), янәшәдәге предметлар, аларның билгеләнешләре белән таныштыруны дәвам итү. Кешеләр яши торган йортларның төзелеше, өй кирәкраклары турындагы күзаллауларын үстерү.

Балалар бакчасында, өйдә була торган вакыйгаларда (бәйрәм иртәләрендә, якын кешеләренең һәм яшьтәшләренең Туган көннәре һ. б. бәйрәмнәр уңаеннан бүләк зерләүдә, гаиләбәйрәмнәрендә катнашу һ. б.) актив катнашасы килү теләгеуяту.

Үз-үзләрен кунакта, дусларының туган көннәрендә, халык бәйрәмнәрендә, балалар бакчасында әдәпле тоту кагыйдәләренә өйрәтү. Урамда, юлларда, җәмәгать транспортында тәртип кагыйдәләре белән таныштыру.

Балаларда ял (бәйрәм) көннәрен кем белән, кайда (циркта, «Кырлай» аттракцион паркында, үзәк мәйданда, шәһәрурамнарында, шәһәрдән читтә) үткәрүләре турында сөйләргәтеләк уяту. Вакыйгаларга уңай эмоциональ мөнәсәбәт чагылышын, алган тәэсирләрен өлкәннәр һәм балалар белән бүлешүгәомтылышларын хуплау.

Туган якның кайбер үсемлекләре: агачлар (каен, имән,чыршы), куаклар (сирень, гөлҗимеш), чәчәк атучы үләнүсемлекләр (тузганак, үги ана яфрагы), бүлмә гөлләре (яран,фикус) белән таныштыру. Бөҗәкләр (күбәләк, камка, энә карагы) турындагы күзаллауларын киңәйтү.

Үзләре яшәгән җирлектәге йорт һәм кыргый хайваннар,аларның үзенчәлекләре белән таныштыру эшен дәвам итү.Хайваннар дөньясына, барлык тереклек ияләренә, табигатькә карата кызыксыну уяту. Балаларны тәүлек бүленеше һәмтабигатьтәге сезонлы үзгәрешләрне, кешеләрнең ел фасыллары белән бәйле хезмәт эшчәнлеген күрә белергә өйрәтү.

Әйләнә-тирә табигатьнең матурлыгына (салават күпере, агачлардагы бәс, беренче чәчәкләр күренү һ. б.га) соклана белүкүнекмәләре үстерү.

«Аралашу» белем бирү өлкәсе

*«Аралашу» белем бирү өлкәсе эчтәлеге әйләнә-тирәдәгекешеләрнең үзара мөгамәләсенең конструктив ысул һәм чараларын үзләштерүмаксатларын тормышка ашыруга юнәлтелә һәм **белем бирү бурычларын** билгели.*

Баланы туган телендә төрле темаларга сөйләшергә, аралашырга өйрәтү; күргәннәре турында күзаллап сөйләргәгенә түгел, тормышында булган вакыйгалар, башкарган эшгамәлләре, үзен кызыксындырган күренеш һәм предметлар,туган як табигате обьектлары турында да сөйләргә күнектерү.

Сорауларга җавап бирергә өйрәтү. Үз фикерләрен әйтү,үтенеч һәм тәкъдимнәр белән өлкәннәргә мөрәҗәгать итү омтылышларын хуплау.

Таныш булган татар (рус) халык әкиятләреннән өзекләр,шигырьләрне сәхнәләштереп сөйли белү күнекмәләре бирү;2-3 җөмләдән торган хикәяләр төзергә өйрәтү. Җөмләдәге сүзләрне дөрес бәйләр өчен, кушымчаларны дөрес файдаланырга өйрәтү.

Балаларның уен барышында үзара мөнәсәбәтләрен (уендагы үзләренең эш-гамәлләре турында сөйлиләр, уенчыклар, аларны алмаштыручы предметларны сүзләр белән атый-лар) җайга салырга булышу. Балаларның сөйләмен барлыкбелем бирү өлкәләрен үзләштерү өчен кирәкле сүзләр беләнбаету.

Туган телдәге авазларны дөрес әйтергә өйрәтү, аваз культурасы тәрбияләү.

«Матур әдәбият уку» белем бирү өлкәсе

«Матур әдәбият уку» белем бирү өлкәсе эчтәлеге балаларда китап укуга кызыксыну һәм ихтыяҗ формалаштырумаксатларын тормышка ашыруга юнәлтелә һәм белем бирүбурычларын билгели.

Көчле хис-кичерешләр чыганагы булган китапка һәмөлкәннәр белән әдәпле аралашуга кызыксыну формалаштыру.

Яшьтәшләре белән бергәләп тәрбияченең сәнгатьле уку яки сөйләмен тыңлау күңекмәләре булдыру.

Татар халык әкиятләрендә, язучы һәм шагыйрьләрнең әдәби әсәрләрендә вакыйгалар барышын күрсәтмәлелек (уенчыклар, рәсемнәр, хәрәкәтләр) ярдәмендә күзәтергә, ларның эчтлеген сүзләр, хәрәкәтләр, ишарәләр белән белдерергә өйрәтү. Уен гамәлләрендә катнашасы килу теләге булдыру, кыен булмаган сорауларга җавап бирергә, персонажларга үз мөнәсәбәтен белдерергә, кара-каршы сөйләшүләр алып барырга күнектерү.

Әдәби әсәрләргә карата хисси кичерешләр булдыру, әдәби сүзгә кызыксыну уяту.

Китаптагы иллюстрацияләрне караганда, әдәби әсәр геройларын һәм аларның гамәлләрен танырга булышу. Татар халыкавыз иҗаты үрнәкләре (юаткычлар, әйтемнәр, бармак уеннары) белән таныштыру. Кече фольклор формаларын көндәлек тормышта куллануны хуплау.

2.2.4. “Сәнгати – эстетикүсеш” белем бирү өлкәсе

«Иҗади сәнгать» белем бирү өлкәсе

«Иҗади сәнгать»белем бирү өлкәсе эчтәлеге балаларда әйләнә-тирәдәге матурлыкка кызыксыну уятуны һәм үзүзләрен күрсәтү ихтыяҗларын канәгатьләндерүне формалаштыру максатларын тормышка ашыруга юнәлтелә һәмбелем бирү урычларынбилгели.

Нәтиҗәле эшчәнлек төрләрен үстерү:

Рәсем ясау

Балаларга рәсемнәрдә әйләнә-тирә табигатьнең матурлыгын (миләш тәлгәшләре, җиргә коелучы төрле төстәге яфраклар һ. б.ны) сурәтләп бирергә тәкъдим итү.

Балаларны сәнгать әсәрләрен кабул итәргә әзерләү. Татардекоратив-гамәли энгатенең

иң гади бизәк элементлары һәмалар белән бизәлгән көнкүреш предметлары белән таныштыру. Сәнгать әсәрләренең матурлыгына уңай эмоциональ караш тәрбияләү.

Балаларны декоратив эшчәнлеккә тарту: милли орнаментэлементларын (лалә, күкчәчәк, кыңгырау чәчәк, яфракларһ.б.ны) буяу ысулларын күрсәтү. Сүрәтләнә торган предметкатуры килгән төсне сайлап алырга өйрәтү.

Татар орнаментына хас булган төс исемнәрен (кызыл,зәңгәр, яшел, сары, ак, кара) белүләрен ныгыту. Бер, ике якиберничә төсне кулланып, сүрәтләр тасвирларга өйрәтү.

Балаларны төрле юнәлештә туры сызыклар (кыска, озын,вертикаль, горизонталь, авыш) сызарга өйрәтү. Төрле формадагы (түгәрәк, турыпочмаклы) предметлар сүрәтләүгә өйрәтү.

Гади сүрәтләр (Казан сөлгесе, тастымал, кечкенә тәлинкә һ. б.) иҗат итү күнекмәләрен үстерү.Татар гамәли сәнгате мотивлары буенча коллектив композицияләр төзегәндә, өлкәннәр белән бергәләп эшләү тәҗрибәсе формалаштыру.

Әвәләү

Әвәләү эшчәнлегенә кызыксыну уяту. Балчык, пластилин,тозлы камырның үзлекләре һәм аларны әвәләү ысуллары турындагы күзаллауларын ныгыту.

Балчык, пластилин кисәкләрен туры һәм әйләнүле хәрәкәтбелән әвәләү; ике кулның уч төпләре белән басып, шарны яссыландыру. Уйнау өчен гади генә формалар - коймак, кабартма, мич күмәчләре әвәләргә дәртләндерү.

Балчык, камыр белән пөхтә эш итү күнекмәләрен ныгыту;әвәләп ясалган әйберләрне һәм кисәкләрне әвәләү тактасынакую.

Әвәләнгән фигуралардан күмәк композиция төзергә тәкъдим итү (подностагы пәрәмәчләр, чәй сервизы һ. б.). Күмәкэшчәнлекнең нәтиҗәсен күреп, шатлану хисләре тудыру.

Сынлы сәнгатькә тарту

Татар халык декоратив-гамәли сәнгате әсәрләренә (милликиемдәге курчак, Шәмәрдән, Актүбә уенчыклары һ. б.га) кызыксыну уяту.

Балаларга якын, таныш булган хис-кичерешләр чагылдырылган сынлы сәнгать әсәрләренә, халык әкиятләре, татар язу чылары һәм шагыйрьләренең хикәяигырьләреннән торганрәсемле китапларга уңай эмоциональ мөнәсәбәт булдыру.

«Музыка» белем бирү өлкәсе

«Музыка» белем бирү өлкәсе эчтәлеге балаларныңмузыкальлекләрен, музыканы хистойгы белән кабул итүсәләтләрен үстерү максатларын тормышка ашыруга юнәлтелә һәм **белем бирү бурычларын** билгели.

Татар халык музыкасы һәм татар композиторларыныңмузыкасына, музыка астында башкарылган хәрәкәт импровизацияләренә (үзлектән яки тәрбияче ярдәмендә) уңай мөнәсәбәт тәрбияләү.

Курай, тальян гармун һ. б. музыкаль инструментларныяңгырау тавышыннан таный белү күнекмәләре формалаштыру.

Татар биюләренә хас булган гади хәрәкәтләр («аяк очларында атлап йөрү», «бер аяк белән тыпырдау», «борма» (гадивариант), «култыклашып әйләнү» һ. б.) белән аныштыру. Биисе килү теләге уяту.

Музыканы балалар эшчәнлегенең барлык төрләрендә файдалану. Кәефкә туры килерлек һәм хис-кичерешләргә булышлык итәрлек музыка астында матур әдәбият һәм сынлы сәнгатьәсәрләре кулланып, катнаш музыкаль шөгыльләр үткәрү.

2.2.5. “Сөйләм үсеше” белем бирү өлкәсе

Сейләм үстерү мохите

Таныш өлкән кешеләр һәм үз яшьтәшләре белән төрлейомышлар кушу (сора, ачыкла, бел, рәхмәт әйт, ярдәм ит һ.б.)аша аралашырга ярдәм итү.Төркем бүлмәсенә кергән кешеләргә мөрәҗәгать итәргәөйрәтү («Үтегез, зинһар»,—дип әйтегез; «Карыйсыгыз киләме?» —дип сорагыз Һ.б.).

Тормыш-көнкүрештә, мөстәкыйль уеннар вакытында балаларга бердәм гамәлләр башкарырга, бер-берләре беләнэлемтәләрен көйләргә ярдәм итү («Митяга шакмакларны зурмашина белән ташырга киңәш бир», «Сашага капканы киңрәкясарга тәкъдим ит», «Сугышу— оят! Син хәзер зур инде! —дип әйт»).

Тирә-юньдәге предметлар, күренешләр турында белемнәрен,күзаллауларын киңәйтү максатыннан, балаларга мөстәкыйлькарау өчен төрле рәсемле китаплар, уенчыклар, реклама буклетлары, аларның игътибарын җәлеп итәрлек башка әйберләр(табигать материаллары, фотографияләр һ.б.) тәкъдим итү.

Тәрбияченең балаларга аңлаешлы, кызыклы, мавыктыргычвакыйгалар (ачуланган тәлинкә, үпкәләгән туфли, юеш күлмәкҗиңе Һ.б.), хайваннарның (песи, эт, карга) шуклыклары, сафһавада кызыклы уеннар турында сөйләүләрен тыңларга күнектерү.

Сүз байлыгын үстерү

Балаларның тирә-юнь турындагы белемнәре арту нәтиҗәсендә, аларның сүзлек запасын үстерү һәм активлаштыру.Өс, баш, аяк киемнәренең, савыт-саба, йорт иһазлары, транспорт төрләренең исемнәренә, аларның кулланышларына анык-лык кертү.

Әйберләрнең өлеш-кисәкләрен (күлмәкнең җиңнәре, якасы,кесәләре, сәдәпләре); сыйфатларын (төсе, формасы, үлчәме),өслекнең үзенчәлекләрен (шома, йомшак, кытыршы); кайберматериалларны һәм аларга хас сыйфатларны (кәгазь ертыла,пыяла савыт ватыла, резин уенчыклар кысканнан соң кабатберенчел формаларына кайталар Һ.б.), кайда урнашуларын(тәрәзә артында, биек, ерак, шкаф астында) әйтә белергә өйрәтү. Кулланышлары белән охшаш булган әйберләр (чынаяк — стакан, урындык — эскәмия, аш кашыгы — чәй кашыгы) арасындагы аерманы күрә белергә; *уенчык, кием-салым,савыт-саба, җилэк-җимеиі, яшелчә, кошлар* кебек гомумиләштерүче сүзләрнең мәгънәләрен аңлый белергә өйрәтү. Тәүлекнең өлешләрен *(иртэ, кич, көндез, тән)* әйтә белү; тышкыкүренешләренә карап, йорт хайваннары һәм аларның балаларын, яшелчә һәм җиләк-җимешләрне аеру.

Авазларны дөрес әйтергә өйрәтү

Балаларны сүзләрдәге сузык авазларны *(а, э, у, у, и, о, ө, э)*һәм алдагы эзлеклелектә кайбер тартык авазларны: *п—б—т—д—к—г; ф—в; т—с—з—ц* ачык итеп әйтергә өйрәтүнедәвам итү.

Сөйләү органнарының хәрәкәтләрен, сөйләмне ишетү һәмкабул итү сәләтен үстерү, авазларның дөрес әйтелешен ачыклауһәм ныгыту. Сөйләмнең дөрес темпын, аһәңле тәэсирлелегенбулдыру. Сүзләрне һәм кыска фразаларны ачык, аңлаешлыитеп әйтергә, табигый интонация белән тыныч сөйләшергәөйрәтү.

Сөйләмнең грамматик төзелеше

Балаларны исемнәрне сыйфатлар белән яраштырырга, килеш, тартым, сан белән төрләндерергә (татар телендә) өйрәтү;исемйәрне бәйлекләр *(белән, саен, өчен, кебек)* белән куллану.Сөйләмдә исемнәрне берлек һәм күплек саннарда кулланыргаөйрәтүне дәвам итү. Исемнәрнең килеш белән төрләнешен*(китап — китапның — китапка —*

китапны — китаптан —китапта), күплек сандагы исемнәрнең килеш белән төрләнешен *(китаплар — китапларныц* һ.б. ныгыту. Балаларның яңа сүзләр ясый белү осталыкларын грамматиканыяхшы белүләре дип кабул итү, сүзләрнең дөрес формаларынәйтергә йрәтү.

Гади җөмләләрдән (ия һәм хәбәрдән торган) сыйфат, тәмамлык, хәлләр кулланып, катлаулырак җөмләләр төзергә ярдәмитү; тиңдәш кисәкле җөмләләр төзү *(Без зоопаркка бардыкһәм анда фил, юлбарыс, зебра күрдек).*

Бәйләнешле сөйләм

Предметлар, рәсемнәр, иллюстрацияләр Караганда, тереобъектларны, төзелеш шләрен күзәткәндә; спектакльләр,мультфильмнар караганнан соң балаларны әңгәмәгә тарту. Педагог белән кара-каршы сөйләшергә (диалог) өйрәтү: бирелгән сорауны тыңлау һәм аңлау, аңа аңлаешлы итеп җавапкайтару, ашыкмыйча, өлкәннәрне бүлдермичә сөйләү.

Үзе күргән вакыйгалар, башкарган эш-гамәлләре турындафикерләрен өлкәннәр белән уртаклашасы килү теләге булдыру*{кайда нәрсә күргән; кем китап, кем яңа кием* алган; Һ.6.).

Гаиләдә, төркем бүлмәсендә өлкәннәргә, яшьтәшләренә,*«рәхмәт», «исәнмесез», «сау булыгыз», «тыныч йокы.»* кебексүзләр әйтү зарурлыгын төшендерү, үтенечен ачык итеп, *«зинһар»* сүзен кушып белдерергә күнектерү.Бер-берсе белән яхшы мөнәсәбәттә булырга ярдәм итү.Таныш әкиятләрне сәхнәләштерүдә катнашу теләге тудыру.

2.3 Әти әниләр белән эш

№	Эш төрләре	Үткәрү вак.
1 2 3 4	Ата-аналар белән оештыру җыелышы уздыру. Ата-аналардан “Әйдәгез танышабыз” дип аталган анкета тутырту. Ата-аналар өчен педагог-психолог, шәфкать туташының киңәшләре тупланган төрле папкалар булдыру. Физкультура ББЭ өчен форма булдыру.	сентябрь
1 2 3 4 5 6	Ата-аналарның сорау- киңәшләре өчен почта тартмасы булдыру. Уен мәйданчыгында төзекләндерү эшләре оештыру. «Көз» бәйрәменә әзерләнү, костюмнар тегү, әзерләү. Көзге яфраклардан композиция ясау (балалар белән берлектә). «Оста куллар» күргәзмәсе оештыру. Туган көннәр белән котлау.	октябрь
1 2 3 4 5	Мәгълүмәтләр тактасында төрле белешмәләр урнаштыру. Әниләр көне оештыру. «Минем әнием» - фотокүргәзмә оештыру. Туган көннәр белән котлау. Роберт Миңнуллин шигырьләрен уку бәйгесендә катнашу.	ноябрь
1	Мәгълүмәтләр тактасында файдалы киңәшләр урнаштыру.	декабрь

2 3 4 5	Уен мәйданчыгында тау ясау өчен карларны җыеп өю. “Чыршы” бәйрәменә әзерлек оештыру. Төркемне бәйрәмчә бизәү. Кул эшләреннән күргәзмә оештыру	
1 2 3 4 5	“Кышкы уеннар” - фотокүргәзмә оештыру. Уен мәйданчыгында тау ясау, катыру. Кошлар өчен җимлекләр элү. Туган көннәр белән котлау. “Ачык ишекләр” көне үткәрү.	январь
1 2 3 4 5	“Бала тәрбияләүдә әти кешенең роле” темасына белешмә бирү. “Әтием- горурлыгым” - фотокүргәзмә. Кошлар өчен җимнәр булдыру. “Әти, әни, мин – спортны яратабыз” - уен-эстафеталар оештыру. Туган көннәр белән котлау.	февраль
1 2 3 4 5	Ата-аналар өчен педагог-психолог, шәфкать туташының киңәшләре тупланган папкаларны тулыландыру. Консультация: “Нокталы массаж”. Әти-әниләрнең кул эшләреннән күргәзмә оештыру. Хатын-кызлар көненә багышланган кичәгә әзерлек. Туган көннәр белән тәбрикләү	март
1 2 3 4 5	Белешмәләр тактасында яз турында мәгълүмәтләр бирү. Кошлар өчен оялар ясау. “Иң яхшы кош оясы” - бәйге оештыру. “Яз” бәйрәме – костюмнар әзерләү, шигырьләр өйрәтү. “Ачык ишекләр” көне үткәрү. Туган көннәр белән тәбрикләү.	апрель
1 2 3 4 5	Уен мәйданчыгында төзекләндерү, буяу эшләре башкару. Ата-аналар өчен педагог-психолог, шәфкать туташының киңәшләре тупланган папкаларны тулыландыру. “Балалар безнең киләчегебез”- фотокүргәзмә. Туган көннәр белән тәбрикләү.	май

3. Оештыру бүлеге.

3.1.Материаль – техник база: Ноутбук, дисклар, уенчыклар өчен шкафлар.

3.2. Программа методик тәэмин итү.

Әдәбият
Төп программалар:
1. Комплексны программа «Туганнан мәктәпкә кадәр»Веракса Н.Е., Комарова Т.С., Васильева М.А.
2. 6 нчы “Зәнгәр чәчәк” балалар бакчасының төп белем бирү программасы.

Парциаль программалар:
1.”Балалар бакчасында тәрбия һәм белем бирү программасы” М.А.Васильева,В.В.Гербова ,Т.С.Комарова.Казан-2006
2. Белем һәм тәрбия эшчәнлегенең перспектив программасы «туганнан мәктәпкә кадәр» Н.Е. Веракса, М.А. Васильевой, Т.С. Комаровой. Беренче кечкенәләр төркеме.
3. Балалар бакчасында әдәп-әхлак тәрбиясе.Методик кулланма (Казан 2013)
4. Закирова К.В. “Балалар бакчасында әдәп-әхлак тәрбиясе:методик кулланма/К.В.Закирова, Р.Ә.Кадыйрова, Г.М.Сафиуллина – Казан:Беренче полиграфия компаниясе,2013.
5. Зарипова З.М. “Үстерешле уеннар:методик кулланма/З.М.Зарипова , Р.С.Исаева.Казан:Беренче полиграфия компаниясе,2013.-128 б.

6. Закирова К.В. “Әхлак нигезе-матру гадәт”(Гаиләдә һәм балалар бакчасында әдәп-әхлак тәрбияләү):Методик кулланма/К.В.Закирова, Р.Ә.Кадыйрова.-Казан:Мәгариф,2004.-383б.
7.“Туган телдә сөйләшәбез: методик әсбап /Ф.В.Хәзрәтова, З.Г.Шәрәфетдинова, И.Ж.Хәбибулина.-Казан:Инновацион технологияләр үзәге.-2013.-256 б.
8. Иң матур сүз.Уку китабы.”Мәгариф”нәшрияты,2000
9.Балалар бакчасы.Әти-әниләр һәм балалар бакчасы тәрбиячеләре өчен уку китабы.”Раннур”нәшриты,2003
10.Д.Н.Колдина “Лепка и рисование с детҗми 2-3лет”
11.К.В.Закирова “Уйный –уйный үсәбез” Мәгариф,2005.
12.Программа воспитания и обучения в детском саду от рождения до школы 2011г.
13.Раушан көзге татар балалар әдәбиятыннан хрестоматия.(Казан 1993)
14. Туган телдә сөйләшәбез.күрсәтмә һәм таратма материаллар.2-3 яшь.
15.Аида Гыйздәтуллина «Биләүдәге рәссам”, 2007.

3.3.Предметлы тирәлек мохитны үстерү

Төркемдә белем һәм тәрбия бирү өчен уенчыклар һәм уен почмаклары бар.

1. «Туган ягым - Татарстан» почмагы

2. Милли киемдәге курчаклар: татар малае һәм кызы, рус малае һәм кызы

3. Габдулла тукай портреты

4. Уеннар өчен битлекләр (чыпчык,күгәрчен,песи,эт,әтәч,чеби,корт)

5. Төсле флажоклар

6. Аудиоязмалар(җыр,экият)

Дидактик уеннар

1 «Төсле флаглар»

2 “Пирамидалар”(11)

3 “Төсле мозаика” •

4“Парын тап”

5“Эчтәлекле рәсемнәр”

6 Дье неш блоклары

7 “Нәрсә артык”

8 Пазлы(“Яраткан экиятләрем”,”малайлар өчен” “Фея” “Алтын балык” “Тәүлек өлешләре”(3шт),

9.”Инструментлар”,

10”Фигуралар өлеше”,”Яшелчәләр” “Өс киемнәре” “Чебурашка” “Рәсемне җый””Беренче экиятләрем” “Ну погоди” “Конек-горбунок”

11 Шнуровкалар

Методик әсбаплар һәм аудио кушымта

1.Туган телдә сөйләшәбез.методик кулланма. 2-3 яшь.

2.Д.В.Хухлаева Методика физического воспитания в ДУ.(М.1984)

3.Балалар бакчасында әдәп-әхлак тәрбиясе.Методик кулланма (Казан 2013)

4.Программа воспитания и обучения в детском саду от рождения до школы 2011г.
5.А.Н.Фролова Игры-занятия с малышами (Киев1987)

6.Раушан көзге татар балалар әдәбиятыннан хрестоматия.(Казан 1993)

7.З.В.Лиштван Конструирование (1981).

8. Туган телдә сөйләшәбез.күрсәтмә һәм таратма материаллар.2-3 яшь. З.М. Зарипова, Р.С. Исаева

9.“Үстерешле уеннар” К.В.Закирова, Р.Ә.Кадыйрова, Г.М.Сафиуллина “Балалар бакчасында әдәп- әхлак тәрбиясе”

10. З.М.Зарипова, А.Х.Габдрахимова, А.Т.Миникаева “Балалар бакчасында бердәм белем бирү эшчәнлеге”

11. К.В. Закирова, Л.Р. Мортазина “Әй уйныйбыз, уйныйбыз”

12. Татар телендә мультфильмнар(4)

13. Туган телдә сөйләшәбез.Методик кулланма өчен аудио-кушымта

14. Диск “Балалар бакчасында әдәп- әхлак тәрбиясе”Методик әсбап өчен аудио-кушымта • Аудио – китап “Татар әкиятләре”

15. Диск “Шома бас” • Диск “Танцы народов Поволжья”

16. Диск “Луиза Батыр – Булгари. Сертотмас үрдәк. Бардым күлгә, салдым кармак”

17. Диск “Луиза Батыр – Булгари. Африка хикмәтләре”

18. Диск “Луиза Батыр – Булгари. Бииләр итек - читекләр”

Магнитофон

• Ноутбук Мәгълүмат әсбаплары

• Татар язучылары һәм шагыйрьләре

• Татар халык сәнгате • Әкиятләргә иллюстрацияләр

• Татарстан Республикасы турында белешмә

• Рәсәй турында белешмә • Яр Чаллы шәһәре турында белешмә

• Татарстан Республикасы шәһәрләре турында белешмә

• Трафаретлар / орнаментлар • Идел буе халыклары уеннары

• Рәсәй геральдикасы и бәйрәмнәре

• Альбом “Минем туган ягым” Татар әдәбияты

• Балалар өчен шигырьләр • Г. Тукай “Кәҗә белән сарык әкияте”

• Г. Тукай “Энҗе бөртекләре” • Әкияттә хикмәт бар

• Һади Такташ “Тәүфиклы песи” • Рафаил Төхфәтуллин “Ничек дәү үсәргә ?”

• Абд.Алиш “”Нечкәбил” • Абд.Алиш “Бикбатыр белән Биккуркак”

7 “Музыкаль» почмак. Уен кораллары:

• Микрофон, металлофон, гитара,(зур,кечкенә) бубен, погремушкалар,маракас(2),пианино

“Гаилә” почмагы:

Савыт-саба(чашкалар,чынаяклар,чәйнүк,шикәр савыты, кашыклар, пычак, чәнечкечләр, тәлинкәләр,кисү тактасы,таба,ясалма ризыкәпи,пирожки,пешерелгән тавык,торт кисәге,сыр) Җиләк- җимеш (банан, виноград, борыч,а нанас,л имон, әфлисун, алма,кишер, груша) Алъяпкыч, яулык Үтүкләү тактасы Үтүкләр Кер юу машинасы Курчаклар Курчаклар өчен кровать Коляска (2) Кибеткә йөрер өчен кәрзин Өстәл, урындыклар.

“Театр” почмагы:

• Бүре,дуңгыз, клоун,курчак,атрибутлар,тылсымлы капчык,театр өчен битлекләр.

• Дидактик уен “Әкият геройлары” –“Өч дуңгыз” “Ике кыз” “Теремкәй” “Шалкан” “Чуар тавык”

Спорт почмагы. Җиһазлар:

• Туплар, скакалкалар, шалтыравыклар, сыбызгы, бубен, качыклар, флаглар, обручлар , кольцеброслар. Ясалма чыныктыру җиһазлары .Массаж келәмчеге, пробкалардан келәмчек.

Үстерүче уеннар

• Лото “Беренче предметлар”

• Лото “Йорт хайваннары”

• Лото “Продуктлар”

• “Хайваннар һәм аларның балалары”

Күрсәтмә әсбаплар:

• «Рәсемнәр буенча хикәяләр төзү»: кыш, яз, җәй, көз.

• «Ел фасыллары алгоритмы»

• «Хайваннар, җиләкләр, кошлар»

• «Агачлар, куаклар, гөмбәләр»

• «Безнең як кошлары»

• «Чәчәкләр»

• «Киемнәр»

• «Кошлар»

• «Җиһазлар»

• «Бүлмә гөлләре»

• «Чәчәкләр турында легенда»

• Муляжлар: җиләкләр, җиләк-җимешләр, яшелчәләр, кыргый һәм йорт хайваннары.

15. “Сөйләм үсеше” почмагы Үстерүче уеннар:

• “Тизәйткечләр”

• “Развиваем речь”(папка)

• Дидактик уен “Төс,форма,размер”

• “Сюжетлар буенча хикәя төзе”

Шулай ук төркем кибет, чәчтараш, гаилә, шифаханә, даруханә, транспорт, сюжетлы-

Дүшәмбе	8.50-9.00 9.10-9.20 Физик культура 15.30-15.40 15.50-16.00 Сөйләм телен үстерү

рольле уеннар өчен җиһазлар һәм әсбаплар белән тулыландырылган.

ОББЭ ЧЕЛТӘРЕ
БЕРЕНЧЕ КЕЧКЕНӘЛӘР ТӨРКЕМЕ №1

Иртәнге гимнастика в 7.55-8.00

Сишәмбе	8.50-9.00 Музыка 15.30-15.40 15.50-16.00 ФКЦМ
Чәршәмбе	8.50-9.00 9.10-9.20 Физик культура 15.30-15.40 15.50-16.00 Рәсем
Пәнҗешәмбе	8.50-9.00 музыка 15.30-15.40 15.50-16.00 Әвәләү\ябыштыру
Җомга	9.00-9.10 9.20-9.30 Физик культура 15.30-15.40 15.50-16.00 Матур әдәбият уку

Фәнни әдәбият

1.Н.Е.Веракса, Т.С.Комарова, М.А.Васильева “Туганнан алып мәктәпкәчә» программасы.
2. «Перспективное планирование» по программе «От рождения до школы» под ред. Н.Е.Вераксы.
3. «Татарча өйрәник» ОПББИ Балалар бакчалары өчен методик кулланма Борһанова Р.Г., Зарипова К.М.
4. «Иң матур сүз» уку китабы. Казан: Мәгариф.2000-335б.
5. «Гаиләдә һәм балалар бакчасында әхлак тәрбиясе» методик кулланма. Закирова К.В. Казан: Мәгариф,1999-224б.
6. «Туган телем- бөек анам теле»Казыйханов В.С., Зарипова К.М.. Методик кулланма. «Яр Чаллы типографиясе».
7. «Иң татлы тел-туган тел» Кашапова М.Ф. Казан: Мәгариф,2004-447б.
8. «Мәктәпкәчә яштәге балаларны юлларда үзләрен хавефсез тоту кагыйдәләренә өйрәтү дәресләре циклы». Методик күрсәтмәләр. Казан 2010.
9. «Гөлбакча» балалар бакчалары өчен хрестоматия. 1990.
10. «Уйный-уйный үсәбез» Закирова К.В.. Казан: Мәгариф. 2005-175б.
11. «Балачак-уйнап-көлеп үсәр чак» Закирова К.В., Мортазина Л.В. Казан 2012-192б.
12. «Балачак аланы» хрестоматия, Казан:РИЦ-2011-560б.
13. «Татар теле өйрәнә нәниләр» Борһанова Р.А. Казан: Мәгариф,2005-207б.